PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Leto V - Cena 15 lir - 10 jugolir - 2.50 din | TRST sreda 16. marca 1949 | Poštnina plačana v gotovini Spedizione in abbon. postale | Štev. 63 (1153)

SZ ponovno postavila vprašanje Trsta na dnevni red v VS

LAKE SUCCESS, 15. — Francoska agencija AFP javlja, da je sovjetska delegacija predložila danes pred Varnostnim svetom zahtevo, da se vpiše v dnevni red v Varnostnem svetu vprašanje Trsta.

Naša solidarnost z italijanskim ljudstvom

Ko poslušamo in prebiramo te dni novice iz Italije, ki jo hoče De Gasperijev klerofašizem vkleniti v nov protisovjetski vojni pakt, se nehote spominjamo, kako so jugoslovanski narodi prav meseca marca pred osmimi leti odgovorili Cvetkovič-Mačkovi protiljudski vladi istega dne, ko sta njena predstavnika podpisala trojni protisovjetski pakt, o katerem so tedaj prav tako trdili, da bo služil obrambi Zapada kot trdijo danes za atlantskega.

«Bolje rat nego pakt!» je bil odgovor svobodoljubnega in hrabrega jugoslovanskega ljudstva, ki je s to gesto zadivilo ves svet in zrušilo protiljudsko in protisovjetsko vlado zavedajoč se prav dobro, da bodo že naslednjega dne nemški, avstrijski, italijanski, madžarski in bolgarski fašistični avioni sejali smrt in pustošenje po vsej njegovi domovini. Tako je svoje narode vzgajala in vzgojila jugoslovanska Kompartija, ki je svoje ljudstvo nato po štirih letih brezmejnih žrtev in rek prelite krvi privedla na oblast.

Zato danes z ogromno zainteresiranostjo zasledujemo do podrobnosti vse vesti o tem, kako odgovarja in kakšen končni odgovor bo dalo italijansko ljudstvo, ko bo mogoče že danes De Gasperijeva klerofašistična parlamentarna večina izglasovala Sforzi naročilo, da podpiše čez 18 dni atlantski pakt v Washingtonu. Ta globoka zainteresiranost našega ljudstva pa je obenem izraz njegove solidarnosti z italijanskim ljudstvom, ki po mestih in podeželju širom po vsej Italiji vsak dan bolj dokazuje na svojih javnih demonstracijah, da je proti vključitvi svoje domovine v pakte, s katerimi bi hotela De Gasperijeva ameriška vlada vreči to ljudstvo v novo svetovno klavnico in ga poslati ponovno v borbo proti delovnemu ljudstvu Jugoslavije in ostalih držav ljudskih demokracij in Sovjetske zveze, če bi se napadalne nakane imperialistov uresničile. Naše ljudstvo se namreč prav dobro zaveda, da bi prišla tedaj do izraza predvsem tudi maščevalna sla starih in novih italijanskih fašistov, sla zaradi doživetega poraza, ki bi jo imperialisti prav gotovo znali zelo spretno in dosledno izkoristiti.

Naše ljudstvo se solidarizira in pridružuje ter odobrava besede komunističnih in socialističnih poslancev in senatorjev v rimskem parlamentu in senatu, ki te dni razkrinkujejo De Gasperija in njegove klerofašiste ter pozivajo ljudstvo, da dvigne svoj glas proti vazalski vladi in ameriškim imperialistom. Naše ljudstvo pozdravlja vsako akcijo, ki je naperjena proti vključitvi sosedne republike v pakt, ki pomeni vojno, atomska bombardiranja, glad, lakoto in smrt.

Hkrati pa je naše ljudstvo prepričano, da se bo italijansko ljudstvo pozivom svojih voditeljev odzvalo. Pri tem mislimo v prvi vrsti voditelje avantgarde italijanskega delovnega ljudstva, Komunistične partije Italije kot najnaprednejše in najbolj revolucionarne sile italijanskega naroda, ki vodi danes težko borbo proti reakcionarni buržoaziji v deželi in proti imperializmu sploh in ki je edino jamstvo, da si bo italijanski narod priboril končno osvoboditev, kakor je na nedeljskem posvetovanju KP poudaril tov. Branko Babič. Prepričani smo, da bo italijansko ljudstvo na ta način prav gotovo doseglo, da bodo vsi De Gasperijevi poskusi preprečeni ter svetovna fronta miru okrepljena.

Pri tem pa moramo poudariti, da se strinjamo z vsakim pozivom na solidarnost tržaškega ljudstva z italijanskim ljudstvom v njegovi borbi proti atlantskemu paktu, vendar pa moramo odločno obsoditi kot popolnoma škodljive tiste laži, ki jih v takšne pozive neodgovorno in brezvestno vnaša Vidalijev frakcionaški izvršilni komite, laži, ki jih danes vidi v Trstu že vsak otrok in s katerimi izenačuje Vidali jugoslovansko vlado z De Gasperijem zatrjujoč, da sta «obe nasprotni imenovanju guvernerja v Trstu», da hočeta obe, da bi «okupacijske čete ostale ter mesto še nadalje ostalo sektor hladne vojne». Takšne in podobne zločinske laži in klevete imajo za posledico samo to, da pri našem ljudstvu vzbudijo opravičen dvom v iskrenost pozivov za obrambo miru tistih, ki takšne laži in klevete v te pozive vključujejo.

Toda naše ljudstvo zna dobro ločiti zrno od pleve, laž od resnice in iskrenost od hinavščine! Zato bo laži in klevete kakor vedno z indignacijo odklonilo ter brez Vidalija in mimo njega vedno in ob vsaki priliki izrazilo svojo solidarnost z italijanskim ljudstvom v njegovi težki borbi proti italijanski reakciji in imperialistom.

Nadaljevanje razprave o atlantskem paktu v rimskem parlamentu

VOJNE PROTI SOVJETSKI ZVEZI NE BO ker jo bo preprečilo ljudstvo

je izjavil Togliatti v svojem ostrem govoru včeraj - Protestna zborovanja delovnega ljudstva proti paktu po vsej Italiji - Sforza skuša zaman prikazati „dobrote" atlantskega pakta

RIM, 15. — V raznih mestih Italije se nadaljujejo protestna zborovanja proti atlantskemu paktu. V Milanu so bila tudi včeraj po tovarnah protestna zborovanja. V Sesto S. Giovanni se je včeraj zbrala na glavnem trgu velika množica delavcev, ki jim je govoril tajnik Delavske zbornice. V Neaplju je bilo tudi veliko protestno zborovanje. Po zborovanju se je množica uvrstila v povorko, ki pa jo je napadala policija. Bilo je nekaj ranjenih.

Tudi v Massa je bilo veliko protestno zborovanje množičnih organizacij. Zborovalci so šli v povorki po ulicah in na zborovanju so nato sprejeli resolucijo proti paktu. V Turinu je bilo na trgu Sv. Karla veliko protestno zborovanje, ki so se ga udeležile velike množice tovarniških delavcev. Razni govorniki so poudarjali napadalni značaj atlantskega pakta.

Danes se je znova sestal izvršilni odbor Splošne konfederacije dela, ki je razpravljal o pristopu Italije k atlantskemu paktu. Di Vittorio je govoril o razpoloženju italijanskega delavstva proti paktu. Prečital je številne brzojavke, ki jih je Splošna konfederacija dela prejela z množičnih zborovanj, in je predlagal, naj se izda proglas, ki naj pozove delavstvo, naj se strne v borbi proti paktu.

Temu se je uprl predstavnik republikanske struje Parri, češ da sindikalna organizacija ni za to pristojna. Med diskusijo je Parri zapustil sejo in diskusija se je nato nadaljevala. Načelno so soglasno sprejeli besedilo proglasa. Proglas poziva voditelje italijanske politike, naj predlagajo stalni mirovni pakt vsem narodom sveta brez izjeme in naj z vsemi živijo v miru. Di Vittorio je novinarjem izjavil, da je izvršilni odbor soglasno sklenil, da pristane na pobudo skupine francoskih, angleških in ameriških in intelektualcev za sklicanje mednarodnega kongresa za mir, ki bo v aprilu v Parizu.

Danes se je v italijanskem parlamentu nadaljevala debata o zunanji politiki vlade. Komunistični poslanec Giolitti, je poudaril, da se za navidezno demokratično skrbjo vlade skriva namen doseči od parlamenta poprejšnjo odobritev. Poudaril je napadalni značaj pakta ter protisovjetsko politiko Amerike. Sistem politično vojaških zavezništev ima sledeča imena: Marshallov načrt, bruseljski pakt, OECE, evropska zveza in kčeno atlantski pakt. Ta sistem spopolnjuje drugi sistem, ki gre od pakta v Rio de Janeiro do poizkusa azijske zveze.

Kritiziral je nato vso zunanjo politiko vlade, ki ne koristi Italiji. Razen tega je italijanska vlada sokriva za obnovo nacizma. Ameriška politika stremi po zopetni oboroževanju in industrijski utrditvi Nemčije v protisovjetski funkciji.

Dejal je dalje, da gre prava strateška linija izven italijanskih meja in da je Italija samo odskočna deska. Zaključil je svoj govor z izjavo, da bo italijansko ljudstvo branilo svoj mir ter si ne bo dalo vsiliti vojne.

Govoril je nato demokristjan Ambrosini, ki je zagovarjal politiko vlade. Za njim je govoril Russo Perez (M.S.I.) in nato je zunanji minister Sforza na dolgo in široko polemiziral predvsem z Nennijem in trdil, da ni bilo nobenih tajnih pogajanj, da ne obstajajo tajni dokumenti in dodatni protokoli kakor tudi ne obljube pomorskih oporišč. Obstaja samo naša volja po utrditvi miru, je dejal Sforza.

Na dolgo in široko je nato govoril o Marshallovem načrtu, ki da je zadobil politični značaj, ki da ni bil prej predviden, šele ko je «Kominform organiziral kampanjo proti temu načrtu». Napovedal je nato, da se bo te dni razširila udeležba v paktu tudi na Italijo, Irsko in Portugalsko, in dejal da bi napravili zločin proti Italiji in proti miru, če ne bi omogočili pristopa Italije v pakt. Zatrjeval je nato, da nobena od zahodnih držav noče vojne in da je atlantski pakt nastal po krivdi Sovjetske zveze, ki da je onemogočila delovanje OZN.

Za zunanjim ministrom je govoril Togliatti, ki je poudaril, da bi bila dolžnost vlade povedati, kakšne so bile priprave za pristanek na ta pakt in vsebino pripravljalnih aktov. Vlada pa se omejuje samo na zahtevo zaupnice.

Poudaril je, da je večina ljudstva zaskrbljena. Argumenti večine so: demokracije ne vodijo vojne. To ni res. Amerika je vodila vojno proti Španiji, Anglija proti Burom, ko sta ti državi bili demokracije in parlamentarni režim. Kdo je leta 1919 organiziral protisovjetsko križarsko vojno, če ne demokratične države? Govori se o ubogi Holandski, o ubogi Franciji, toda ti dve državi še vedno vodita vojno proti narodom, ki zahtevajo samo neodvisnost. Tako so ZDA vodile vojno do včeraj na Kitajskem in so jo opustile, samo ker jih je kitajsko ljudstvo porazilo.

ZDA so si ustvarile 256 oporišč na Pacifiku in 228 v Atlantskem oceanu. Ali se je večina kdaj vprašala, kaj bi se dejalo, če bi Sovjetska zveza sklenila zavezniški pakt z Mehiko? In vendar se ZDA pogajajo za vojaška zavezništva z z državami, ki mejijo na Sovjetsko zvezo.

Vprašuje se, čemu naj bi ZDA hotele vojno: prvič ker bi promet z orožjem lahko odstranil gospodarsko krizo, glede katere se v Ameriki že čutijo prvi znaki. Dalje je iz Trumanove in Marshallove doktrine jasna volja ZDA po gospostvu nad svetom.

Na Cappijeve izjave, ki se je pritoževal, da na Balkanu ni več napetosti, je Togliatti dejal: Toda to je največji napredek, kar ga je do sedaj napravila Evropa. Poudaril je nato, da je bila sovjetska politika vedno v skladu s potsdamskimi sklepi. Togliatti je nato poudaril, da je po porazu Italije Sovjetska zveza prva priznala Italijo in ji ponudila roko. Glede obtožb proti komunistom je izjavil, da bi bili delavci izdajalci, če bi odrekli solidarnost s sovjetskimi delavci.

Prav ima Nenni, ko zahteva novo ljudsko glasovanje, toda vi ste tako malo demokratični, da ne pristanete na to osnovno potrebo. Glasu, ki ga boste dali, ne bomo priznali in obrnili se bomo do italijanskega ljudstva ter mu rekli, da je njegova pravica, da ga ne prizna. Vi greste po poti, ki nam daje gotovost, da bo naša država sedež vojaških baz velike tuje imperialistične sile. Podpisujete akt, ki daje Italiji gotovost, da bo v primeru vojne v katerem koli delu sveta Italija podvržena vojni. Vemo, da o tem, kar delate, ne odločate vi, pač pa velike kapitalistične sile, ki vam narekujejo svojo voljo. Treba pa si je zapomniti, da imate pred seboj delavski razred, partijo, ki je prednja straža delavskega razreda. Vojne proti Sovjetski zvezi ne bo, ker bo ljudstvo to preprečilo. To je v tradicijah delavskega razreda. Naloga komunistične partije in drugih partij, ki so povezane z delavskimi množicami, je preprečiti vojno in ohraniti mir. Naloga ohraniti mir ni samo ene partije, pač pa vseh. Fronta miru je širša od kake partije. Je blok strank in mora vsebovati vse Italijane, ki ljubijo svobodo in svojo domovino, mora vsebovati vse razrede, vsa politična prepričanja, vse vere. Združeni hočemo biti v enotni fronti in v skupni akciji z vsemi, ki hočejo mir. V imenu vseh teh pravimo «ne» atlantskemu paktu, «ne» vaši napadalni politiki proti Sovjetski zvezi, «ne» intrigam imperialistov, in napravili bomo vse, kar je mogoče, da onemogočimo to vašo politiko.

Diskusija se bo nadaljevala jutri

Pred II. kongresom KP Tržaškega ozemlja

CK KP Tržaškega ozemlja je na svoji seji dne 15. t. m. sprejel sklep o sklicanju II. kongresa KP Tržaškega ozemlja. V ta namen pooblašča izvršilni komitet da izvrši vse politične in organizacijske priprave za izvedbo kongresa ter v zvezi s tem določi datum kongresa.

Spletke ameriških imperialistov za rehabilitacijo Francove Španije

Pri prihodnjem zasedanju skupščine OZN mislijo predlagati razveljavljenje resolucije glede Španije, ker bi ta nudila v okviru atlantskega pakta ugodne vojaške baze za ZDA

WASHINGTON, 15. — Ameriški poslanik na Švedskem je izjavil, da se po njegovem Švedska ne bo pridružila podpisnikom atlantskega pakta in da je gotov, da bo ostala nevtralna. Iz Bruslja javljajo, da so vsi ministri odobrili Spaakovo poročilo glede pristopa v atlantski pakt.

Reakcionarni voditelji ameriške sindikalne organizacije AFL (American Federation Of Labor) so tudi glede atlantskega pakta pokazali, v čigavi službi so in da delujejo proti interesom delavstva. Tako je drugi podpredsednik te organizacije Woll izjavil, da se ta organizacija pripravlja na kampanjo v prid atlantskega pakta ter da bo pozvala svojih 8 milijonov članov, naj senatorje s pismi pozovejo, naj pakt odobrijo.

V zvezi z ameriško protisovjetsko politiko in z njeno politiko ustvarjanja vojaških baz se sedaj pojavljajo vesti, da mislijo ZDA menjati svojo politiko do Franca. Državni podtajnik Dean Rusk je namreč izjavil, da Španija in njene institucije ne predstavljajo nevarnosti za mir in da je bilo nelogično, da ZDA niso imenovale svojega poslanika v Španiji, «ko so to napravile v državah onstran železnega zastora». Ameriški diplomatični krogi so mnenja, da ameriška vlada ne bo pri prihodnjem zasedanju skupščine OZN predlagala resolucije za razveljavljenje resolucije glede Španije, ki je bila sprejeta leta 1947. Mnenja pa so, da bodo to predlagale nekatere države Latinske Amerike kakor n. pr. Argentina in Kolumbija. ZDA pa bodo potem ta predlog podprle. Kakor vedno, pošiljajo ZDA naprej svoje zveste hlapce.

Vse pa kaže, da nameravajo ZDA s svojim glasovalnim strojem razveljaviti resolucijo OZN glede Španije ter nato obnoviti s Francovo Španijo diplomatske odnose. Nato bo Španija pripuščena k «tehničnim» konferencam OZN. Ameriški vodilni krogi namreč mnogo dajo na mnenje nekaterih vojaških krogov glede možnosti ugodnih letalskih in pomorskih baz v Španiji, ki bi jo eventuelno vključili v atlantski in sredozemski pakt.

Neka osebnost, ki je v stikih z ameriško delegacijo pri OZN, je izjavila dopisniku AFP, da bodo države Latinske Amerike verjetno predložile na zasedanju skupščine OZN, ki bo v aprilu, resolucijo, ki naj omogoči Španiji dostop v «tehnične» ustanove OZN, kakor n. pr. organizacija za pošto in telefon itd. ZDA se proti temu predlogu ne bodo uprle. Glede resolucije, ki poziva članice OZN, naj odpoklicejo svoje poslanike iz Madrida, je omenjena osebnost izjavila, da bi bilo «za prestiž OZN bolje razveljaviti to resolucijo nego jo prekršiti», ker so nekatere države Latinske Amerike ohranile diplomatske odnose s Francovo Španijo.

Predsednik znane družbe za gradnjo letal «Curtiss Wright» William Jordan je izjavil, da ne bi hotel biti pilot v ameriškem bombniku, ki bi v primeru vojne napadel Sovjetsko zvezo, ker smatra, da bi se zaradi razvoja sovjetskega letalstva ta pilot znašel med celo jato sovjetskih lovskih letal. Jordan je izjavil, da ni preveč navdušen nad dosedanjimi uspehi ameriškega letalstva in pripomnil: «Mi govorimo o naših letalih, ki letijo zelo visoko, toda v Sovjetski zvezi imajo letala, ki letijo še bolj visoko. Mi izjavljamo, da izdelujemo veliko količino letal, toda v Sovjetski zvezi jih izdelujejo še več».

Danes pa je Gubičev odklonil advokata, ki ga je imenovalo sodišče. Gubičev tudi ni hotel ne priznati in ne zanikati svoje krivde. Tedaj ga je sodnik v svojem imenu proglasil za nekrivega ter določil kot dan prihodnjega zaslišanja 1. april. Nato so inženirja Gubičeva spet odvedli v zapor.

V Tokiu demonstrira 300 tisoč sindikalistov

TOKIO, 15. — Danes je okrog 300 tisoč oseb, članov sindikatov, pred kraljevsko palačo demonstriralo proti gospodarski politiki Jošidove vlade. To so bile najpomembnejše demonstracije po lanskem 1. maju. Prvič so bile japonske zastave pomešane z rdečimi zastavami japonskih sindikatov.

Protizakonit postopek proti diplomatu v ZDA

NEW YORK, 15. — Včeraj je moral sovjetski inženir Gubičev, član sovjetske delegacije pri OZN, ki je bil prejšnji teden aretiran zaradi «vohunstva», spet stopiti pred sodnika. Gubičev je imenoval sodni postopek proti njemu komedijo ter se ponovno skliceval na svojo diplomatsko imuniteto. «Poudariti moram», je dejal, «da je protizakonito, siliti me, da se kot diplomat javim pred tem sodiščem, da bi me sodilo». Dodal je, da vodi ameriški tisk kampanjo, ki naj bi nahujskala strasti proti Sovjetski zvezi.

Ob svojem povratku po bolezni v Lake Success je sovjetski delegat pri OZN izjavil predstavnikom tiska: «Aretacija in obtožba Gubičeva predstavlja doslej nepoznano kršitev diplomatske nedotakljivosti nasproti osebi, ki je vstopila v ZDA z diplomatskim potnim listom».

Francoski socialisti za vojno v Indokini

PARIZ, 15. — V francoski zbornici se je danes nadaljevala debata o Indokini. Komunistični poslanec Duclos je predložil resolucijo proti postopku, ki se je uvedel za izglasovanje dnevnega reda. Pri tem je poudaril, da vodi vlada v Vietnamu zločinsko vojno ter je nato ostro kritiziral politiko Queuilleove vlade, ki vodi do vojne in sliči Hitlerjevi politiki. Resolucija je bila odbita s 402 glasovi proti 195.

Duclos je nato predložil drugo resolucijo in zahteval, naj se o njej glasuje v četrtek. Socialistični poslanec Schmitt pa je predlagal, naj se o tej resoluciji glasuje na seji od 9. novembra 1949, kar je vladna večina tudi izglasovala. Po glasovanju je Duclos izjavil: «To glasovanje dokazuje, da se je socialistična skupina izrekla za vojno v Indokini».

Razvoj dogodkov v Birmaniji Angležem ni všeč

LONDON, 15. — Današnji «Times» piše, da je edini del Birmanije, ki je še pod nadzorstvom vlade, skrčen na samo mesto Rangoon. List dodaja, da je za ta vojaški neuspeh birmanske vlade vzrok njena popolna nesposobnost uporabljati vojni material, ki ga je imela na razpolago. Nasprotno pa so se «kareneši», ki so izvedli vrsto uspešnih operacij, polagoma polastili vsega, kar so imele na razpolago vladne čete. Sedaj imajo te le še eno letalo. Splošen položaj je slabši kakor kdaj koli, zaključuje «Times».

NEW YORK — Franklin D. Roosevelt, tretji sin bivšega predsednika ZDA, se je odločil, da bo nastopil pri volitvah v nekem okrožju New Yorka, kjer morajo izvoliti drugega predstavnika v kongresu namesto Blooma, ki je nedavno umrl.

Zahodne države nočejo rešitve koroškega vprašanja

LONDON, 15. — Na današnji seji namestnikov zunanjih ministrov za Avstrijo so zahodne delegacije in sovjetska delegacija ostale na svojem stališču. Zarubin, ki je predsedoval seji, je ponovno odklonil, da bi postavil protipredlog glede 5. točke, ki se nanaša na spremembo meja, in je zahteval, naj se preide k diskusiji drugih členov. Seja je bila prekinjena po dveh urah, ne da bi prišlo do kakega sklepa. Namestniki se bodo zopet sestali jutri. Namestnik jugoslovanskega zunanjega ministra Bebler je danes prispel v Pariz in jutri bo odpotoval v Beograd. Avstrijski zunanji minister bo proti koncu tedna odpotoval na Dunaj.

Antifašistična fronta žena Slovenske Koroške je poslala mednarodni zvezi demokratičnih žena pismo, s katerim prosi za sprejem v mednarodno zvezo.

Novi uspehi grške demokratične vojske

ATENE, 15. (Tanjug) — Radio «Svobodna Grčija» poroča, da so edinice druge divizije demokratične vojske, ki delujejo v Rumeliji, prodrle na sektor Serma. Edinice druge divizije so odbile sovražne sile iz vasi Kelio, Triveri in Kunjako.

Na področju Epira so edinice demokratične vojske prodrle v vasi Ligiades in Struni. Diverzantske skupine so razstrelile most pri Gliku, dolg 40 metrov, na cesti med Paramityo in Prevezo. V Tesaliji so demokratične skupine osvobodile vasi Nuvala in Dereli.

Študenti in študentinje, ki se borijo v grški demokratični vojski, so poslali atenskim in solunskim študentom poslanico, s katero jih pozivajo, naj se množično pridružijo demokratičnim formacijam v gorah kot odgovor na zatvoritev solunske univerze, ki so jo odredili monarhofašisti. V poslanici je rečeno, da študenti-borci pazno sledijo terorju, ki ga monarhofašisti izvajajo nad študenti v neosvobojenih mestih. Dalje poudarja poslanica, da hočejo nekateri inozemski krogi spremeniti Grčijo v odskočno desko proti državam ljudske demokracije in Sovjetski zvezi, ter pripominja, da je prva dolžnost študentov, da preprečijo te načrte, s tem da razširijo fronto svobode.

Obletnica vdora nacistov v Češkoslovaško

PRAGA, 15. — Prestolniško časopisje obširno omenja včerajšnje slavnostno zborovanje ob žalostni obletnici nacističnega vdora v ČSR, ki se je pričel 15. marca 1938. Zborovanje je doseglo višek, ko je bila sprejeta resolucija za napredek in mir.

V obširnih člankih pišejo listi o zgodovini Münchena in nacistične invazije. «Rude pravo», glasilo KP ČSR prinaša članek dr. Johna Oldrjcha, ki je glasnik parlamenta in ki pravi, da je sedaj svet razdeljen po «novih Halifaxih in Chamberlainih» in da so tudi sedaj na svetu groteskni Hache in Berani. Prikrita so sovraštva, ki so se razvnela v pretekli vojni, se sedaj spet javljajo z nenavadnim rožljanjem z orožjem in atomskimi bombami.

«Krinke padajo z obrazov. Naše ljudstvo jih je strgalo z obrazov naših notranjih sovražnikov v lanskem februarju. Kapitalistične in imperialistične sile so se tokrat znašle pred najbolj trdnimi silami napredka in svobode. Skupaj s SZ tvorimo nepremagljivo obrambo proti muenchenskemu duhu ter obrambo miru in svobode», zaključuje članek.

Nankinška vlada je ukinila 18 ministrstev

NANKING, 15. — Novi ministrski predsednik Hojingčin je iz Šanghaja prispel v Nanking. Imel je razgovore z začasnim predsednikom nacionalistične Kitajske ter s člani vladne delegacije za mirovna pogajanja.

Zakonodajni odbor parlamenta je odobril ukinitev 18 ministrstev. Med ministrstvi, ki bodo ostala, so med drugimi notranje, zunanje, finančno, pravosodno, gospodarsko, industrijsko in trgovinsko ministrstvo. Prav tako je bil odobren preklic raznih odredb, ki so bile izdane od leta 1947 dalje in s katerimi so bila ustanovljena posebna kriminalna sodišča, ki so sodila tiste, ki so bili «osumljeni, da so komunisti».

Agencija «Nova Kitajska» poroča: Na podlagi sklepov pripravljanega odbora za sindikalni svet severne Kitajske bo prihodnjega 1. maja v Tjencinu prva sindikalna konferenca severne Kitajske. Na tej konferenci bodo podani referati o izkušnjah delavskih sindikatov tega dela Kitajske. Na isti konferenci bo sestavljen tudi odbor sindikatov severne Kitajske.

Sovražniki Sovjetske zveze so pravi avtorji Kravčenkove knjige

V ponedeljek in včeraj sta govorila odvetnika Brugier in Matarasso, ki sta še enkrat pokazala Kravčenka kot nepoštenega človeka in njegovo knjigo kot literarno zavajanje

PARIZ, 15. — Na ponedeljskem nadaljevanju Kravčenkovega procesa so se pričeli govori odvetnikov obrambe. Prvi je govoril Brugier, ki je v svojem govoru razpravljal o Kravčenku kot človeku. Brugier je še enkrat pokazal, kako Kravčenko nikdar ni bil kaka važna osebnost, kot se on prikazuje v knjigi. Pač pa je svoj vsakokratni položaj izrabljal za razne nepoštenosti in poneverbe. Ko je bil v Ameriki kot član sovjetske delegacije za nabave, je pa kar pozabil na svojo domovino.

Na današnjem zasedanju je govoril odvetnik Matarasso, ki si je izbral za predmet svojega govora Kravčenkovo knjigo. Pripovedoval je, kako so se v zadnji vojni skoraj vsi izseljeni Rusi združili v organizacijo, ki je pomagala Sovjetski zvezi. Samo nekaj nepoboljšljivih menjševikov, na čelu katerih je bil Kerenski, je nadaljevalo s svojim sovraštvom do Sovjetske zveze. In prav ti so obdali Kravčenka po njegovem izdajstvu.

Odv. Matarasso je dokazoval, da je bila prav ta skupina Rusov pravi avtor Kravčenkove knjige. Matarasso se čudi, da Kravčenko ni obtožil ameriških in belgijskih časopisov, ki so še prej kot «Lettres francaises» objavili, da avtor knjige ni Kravčenko, temveč neki Eugene Liens. Odvetnik nato dokazuje, da rokopis na sodišču ni pravi rokopis knjige, temveč je kvečjemu lahko bil njen osnutek. Potem povzame argumentacije Vladimirja Poznerja, s katerimi dokazuje, da rokopis in knjiga nista isto delo. Primerjajoč knjigo z rokopisom poudarja odvetnik, da so vsi tisti odstavki, v katerih je bil Kravčenko prikazan v manj ugodni luči, bili pozneje spremenjeni tako, da je Kravčenko prikazan kot nekak heroj. Matarasso, je ob koncu svojega govora dejal, da je Kravčenkova knjiga zloraba možnosti literarnega zavajanja.

Nato je govoril odvetnik Blumel, ki zagovarja Andreja Wurmserja. Sodišče in množica v dvorani ga je pazljivo poslušala. V svojem govoru je izrekel pohvalo sovjetski vojski ter proti trditvam Kravčenka, da je bila sovjetska vojska brez potrebnega materiala, postavil trditve raznih vojaških strokovnjakov, med njimi tudi nemških generalov, ki so se morali proti sovjetski armadi boriti. Blumel je nadalje govoril, da je sovjetska politika pred vojno stremila za tem, da ohrani dobre odnose z zapadnimi državami, s katerimi je imela določene obveze, predvsem pa je bil namen Sovjetske zveze, da ostane v vsakem primeru zvesta obvezam nasproti Franciji in CSR. Toda francosko-britanska misija, ki je v maju 1939 prišla na pogajanja v Rusijo, ni imela nikakega pooblastila, kar je izzvalo pri sovjetski vladi precejšnje razočaranje. Kravčenko je pri prikazovanju tega razdobja lagal s tem, da nekaterih dejstev ni navedel, druga pa predstavil v nepravilni luči, ali tako, da je sploh podal zmedeno in nejasno sliko.

Ker je odvetnik Nordmann še bolan in ne bo mogel jutri imeti svojega govora, bo Blumel svoj govor nadaljeval jutri popoldne.

Holandska ne izpolnjuje obveznosti glede Indonezije

LAKE SUCCESS, 15. — Debata o Indoneziji se je včeraj vrtela okrog kanadskega predloga, da bi se pod vodstvom OZN sestala prej konferenca med holandsko in indonezijsko republiko, da bi se našle osnove za poznejšo konferenco v Haagu. Holandski delegat je sprejel ta nasvet, toda predstavnik indonezijske republike je izjavil, da bo ta razpravljala s Holandci samo v navzočnosti komisije OZN za Indonezijo, ker ima ta komisija potrebna polnomočja, ki jih je prejela z resolucijo Varnostnega sveta 18. januarja 1949.

Vsi govorniki so ugotovili, da se Holandska ni držala te resolucije, ki je predstavljala osnovo za prenos suverenosti s Holandske na Združene države Indonezije. Sovjetski in egiptovski delegat sta med drugim izrazila dvom o dobri veri Holandske, ki sklicuje konferenco v Haagu, ne da bi prej izvršila sklepe Varnostnega sveta glede takojšnje in brezpogojne osvoboditve republikanskih voditeljev, ki jih imajo Holandci zaprte. Diskusija o indonezijskem vprašanju se bo jutri nadaljevala.

DUNAJ — Letalski maršal T. M. William, vrhovni poveljnik britanskega letalstva v Nemčiji, je prispel na Dunaj. Danes in jutri bo pregledal britansko okupacijsko cono Avstrije, nato pa bo odpotoval v Trst.

DAMASK — Policijske sile v Siriji so sklenile, da se ustanovi posebna brigada «za borbo proti komunističnemu delovanju».

„Prisilno delo" pred OZN

Zadnja številka revije «Novoje vremja» objavlja članek, ki se nanaša na sovjetske predloge v GOSPODARSKEM IN SOCIALNEM SVETU OZN v zvezi z diskusijo v tej organizaciji o vprašanju tako imenovanega prisilnega dela. Revija piše med drugim:

Od vsega začetka je bilo jasno, da se začetniki debate, voditelji AFL ter ameriški državni department zanimajo manj kot vsi drugi za nepristransko razjasnitev o dejanskem položaju delavcev v raznih delih sveta in v okviru različnih socialnih in političnih sistemov. Debata je pokazala, da so bili podatki predloženi svetu, popolnoma nepriklad ni, bili so pristranski in klevetniški ter nesramni nasproti Sovjetski zvezi.

Treba je biti res brezobziren pri zbiranju sredstev, da se prisili mednarodna organizacija, da posveti svoj čas in svojo pozornost preučevanju dokumentov, kakor je bil memorandum o «prisilnem delu» v Sovjetski zvezi in v ljudskih demokracijah, ki ga je objavila AFL na zahtevo državnega departementa in ki temelji na trditvah pobeglih vojnih zločincev ter na potvorbah, ki jih je zgradila ameriška vohunska služba. Če so tako dvomljivi dokumenti lahko zagledali luč sveta, je treba priti do zaključka, da ameriški reakcionarji res smatrajo, da so vsa sredstva dobra, da izvedejo svojo «hladno vojno», proti silam demokracije in socializma.

Med debato v gospodarskem in socialnem svetu so predstavniki Sovjetske zveze, Bele Rusije in Poljske dokazali popolno neutemeljenost obtožb proti omenjenim državam in so tudi razkrinkali vzroke, ki so vodili avtorje teh obtožb. Podle klevete na račun Sovjetske zveze in ljudskih demokracij so uporabili, da odvrnejo javnost od nevarne napadalnosti zunanje politike držav anglo-ameriškega bloka. Obstaja pa tudi drugi namen, in sicer ta, da se zakrije beda, ki jo trpi delovno ljudstvo v kapitalističnem sistemu.

Anglo-ameriški predstavniki v gospodarskem in socialnem svetu so sprožili vprašanje «prisilnega dela» z izzivalnim namenom. Mimogrede naj omenimo, da je delovna sila popolnoma svobodna samo v Sovjetski zvezi, kjer se z uspehom gradi komunizem, in v ljudskih demokracijah, ki so odločno krenile po poti socialističnega razvoja.

Značilno je dejstvo, da niso ne voditelji AFL, ne Thorp in Mayher rekli ene same besede o pogojih delavcev v ZDA, Veliki Britaniji, Franciji ter v drugih kapitalističnih državah in v kolonijah. Ti ljudje so osredotočili svoje napore na prirejanje težkih obtožb proti Sovjetski zvezi, ki jo slepo sovražijo.

Procedura, ki jo je predložilo zunanje ministrstvo glede preučevanja vprašanja «prisilnega dela» je bila prav tako namenjena protisovjetski propagandi in je bila izvor odvratnega «memoranduma», ki so ga izročili Mednarodnemu uradu dela. Naj povemo med oklepaji, da je dobro znano, da so angloameriški imperialisti držali ta zadnji fragment Zveze narodov pri življenju samo zaradi tega, ker je bil to pomožni organ monopolov. V resnici pa se glas delavcev ne more slišati v tej organizaciji, v kateri držijo tri četrtine sedežev predstavniki kapitalističnih vlad in delodajalcev. Vlada in delavstvo Sovjetske zveze niso nikoli hoteli imeti ničesar skupnega s to organizacijo prav zaradi tega, ker služi za protidelavske operacije monopolistov. Ta mednarodna agencija pa ni nič drugega kot instrument v rokah anglo-ameriškega bloka.

Sovjetska vlada je predložila, da bi se skrbno in resnično nepristransko preučili pogoji delavcev vseh držav vključno s Sovjetsko zvezo in ljudskih demokracij. Predlogi, ki jih je dal sovjetski delegat gospodarskemu in socialnemu svetu 28. februarja vsebujejo vse potrebne elemente za resnično obširen in uspešen študij brez diskriminacij glede vprašanja «prisilnega dela». Toda prav to je tisto, česar anglo-ameriška večina v gospodarskem in socialnem svetu ni marala. Sovjetska resolucija je povzročila pravi preplah med temi krogi, ki so se interesirali za ta problem samo v toliko, v kolikor jim je mogel služiti za njihove protisovjetske cilje. Angloameriški predstavniki so bili nesposobni postaviti bistvene pripombe na sovjetske predloge in so jih zaradi tega enostavno označili za «propagando». Da bi zaključili debato, ki je zavzela zanje nevarno linijo, so delegatu Svetovne sindikalne zveze zamašili brez mnogo komplimentov usta, ko se je želel obrniti na svet.

Očitno so imeli vodilni krogi ZDA mnogo razlogov, da so se bali nepristranske razjasnitve in preučitve pogojev dela v kapitalističnih državah in kolonijah in se mogoče bojijo, da bodo objavljeni nepobitni in nepristranski podatki o pogojih življenja in dela v Sovjetski zvezi in državah ljudskih demokracij. V tem primeru bi ves svet zares izvedel resnico in bi mogel vzporediti položaj v Sovjetski zvezi s položajem, ki vlada v kapitalističnih državah. To bi poleg drugega samo ob sebi pojasnilo prave namene, zaradi katerih so AFL in zunanje ministrstvo začeli svojo obrekovalno gonjo proti «prisilnemu delu».

Zelweger pri Kardelju

BEOGRAD, 15. — Podpredsednik vlade in zunanji minister FLRJ Edvard Kardelj ter švicarski opolnomočeni minister v Beogradu Zelweger sta danes zamenjala ratifikacijske listine trgovinske pogodbe, ki je bila 27. septembra p. l. podpisana v Bernu, pogodbe o zamenjavi blaga ter o načinu plačevanja ter pogodbe o odškodnini za švicarska dobroimetja v Jugoslaviji, ki so bila prizadeta po podržavljenju.

Svojski glasovi o bodočnosti Trsta

Malo je pristanišč, o katerih bi se toliko pisalo kakor o Trstu. Marsikdo bo ugovarjal, češ pomorska, transportna in druga strokovna literatura se bavi z vsemi evropskimi pristanišči, in še mnogo bolj. Torej ne bo res, kar smo sprva napisali?

Prav ima, kdor ugovarja, in prav imamo mi. O tržaškem gospodarstvu se mnogo piše, najbrž celo preveč. Toda zelo malo tega najdemo v strokovni literaturi, vse preveč pa je pavšalnih člankov, raztresenih po splošnem tisku kjer koli in ob vsaki priliki. Nekaj tega je pripisati človeškemu nagibu časnikarjev-amaterjev, (ki so pri nas zelo številni), da bi bilo njih ime natiskano čim večkrat in pod čim daljšimi članki. Vendar pa to ne koristi resnemu obravnavanju gospodarskih vprašanj in daje vse preveč prilike za zmedeno, površno pisanje, zaradi katerega čitatelj izgubi možnost dobre orientacije in pogosto nasede neobjektivnim, umetno-navdahnjenim besedam.

Strokovne gospodarske literature je v Trstu malo. V našem jeziku maši te vrzeli «Gospodarstvo», ki dela prve korake prav trdno in solidno, čeprav zeva v preteklosti tudi na tem področju pošastna praznina. Več možnosti in osnov ima gospodarski tisk v italijanščini. Vendar, objektivno, žal ne moremo reči, da bi bil obilen niti da bi v strokovnem pogledu imel srečno roko. Cemu je tako Neki znan profesor tukajšnje ekonomske fakultete, ki ima vsled svojega istočasnega delovanja v gospodarskem središču italijanske republike pač široke poglede, je ob neki priliki izrazil mnenje, da v Trstu ni mogoče solidno ustvarjanje, ker so prilike prezastrupljene in da so si vsi strokovno najboljši elementi že poiskali zaposlitev v republiki. Ako naj bo v tem zrno resnice, laže razumemo stanje tržaške italijanske gospodarske publicistike.

Razen mesečnika «Il Traffico» namreč nimaš kaj prijeti v roke. Ta revija je po obliki in načinu pisanja brez dvoma resna, čeprav ji glede objektivnosti v vsebini tu in tam spodrsne ter so nekatere informacije zastarele. Poslednja številka, druga v tem letu, uvršča med bodoče naloge revije tudi periodično seznanjanje čitateljev z vsem, kar zadeva gospodarsko obnovo zaledja, zlasti glede produkcije in potrošnje, ki vplivata na pomorski promet. «Gospodarska usoda našega emporija je namreč, kakor je bila vedno, v tesni medsebojni zavisnosti z gospodarstvom njegovega zaledja, ki ga tvorijo srednjejužno-evropske države. Plan ERP za Trst in Avstrijo namreč ne more rešiti vprašanja, kajti Madžarska, Češkoslovaška in Jugoslavija so izven njegovega območja». Odštejmo, da člankar ugotavlja že štiri leta staro dejstvo, da so izvozne in uvozne smeri po vojni precej različne od nekdanjih ter trditev, da si države prizadevajo nahraniti «razočarano prebivalstvo» (pravilno: ne skrbe za komoditeto razočaranih gornjih desetitisočev!!). Odštejmo navsezadnje, da je zaradi tega za člankarja še zelo daleč primeren življenjski razvoj emporija, saj, čeprav narahlo, opozarja, da bi bilo nadaljevanje dosedanje poti (v tržaškem gospodarstvu, op. ur.), ki se poslužuje predvojnih kriterijev (!), drzen in nevaren privid.

Avtor razvršča svoje pripombe glede zalednih držav, govori zelo na splošno, najprej o Avstriji, nato o ČSR, Madžarski, Jugoslaviji, Nemčiji in Švici. Ako bodo v bodoče te primerjalne analize strokovne in temeljite, je zelo verjetno, da se bodo dosedanji zaključki izpremenili. O FLRJ je na pr. rečeno, da pomeni lanskoletni promet te države preko Trsta (132.000 ton, t. j. 7.000 ton več kot 1937) prej kakor izhodiščno točko pri presoji o bodočem prometu. Glede Madžarske je zapisano, da ni misliti na promet iz l. 1913 (237.000 ton). Zaradi praktičnih primerov bomo o tržaškem prometu še govorili ob drugi priliki.

Vemo, da je Trst uspeval ne le kot emporij (torej v trgovinski funkciji) zaradi povezave z zaledjem, marveč tudi kot industrijsko središče. Po letu 1918 se je industrijski značaj mesta okrepil. Indeks tržaške industrijske proizvodnje za 1944 pa povprečno ne presega 65 odst. zmogljivosti tukajšnje industrije. Železarne in jeklarne v Skednju kažejo mesečno produkcijo okrog 3200 ton jekla in valjanin (surovega železa ničl), kar pomeni letno 15odstotno izrabo proizvodne zmogljivosti vseh naprav ILVA. Vodstvo obrata poroča, da je vse manj krajevnih naročil in naročil iz Italije, nobenih pa ni iz inozemstva. Cene železovih rudnin in starega železa naraščajo, obenem pa je te surovine zelo težko dobiti (Astra dne 8. t. m.). Vidite torej, kako lahko naraste promet z zaledjem: železno rudo zlahka dobavi prav FLRJ, ki bi hkrati prevzela velik del izdelkov. Pa tudi glede inozemstva je poročilo čudno, ko vemo, da prav preko Trsta izvaža Avstrija znatnejše količine surovega železa na Daljni vzhod.

Toda če se vrnemo k trgovini, moramo reči, da je promet z Madžarsko kakor s ČSR v preteklem letu in še v l. 1947 naletel na velike ovire. Pa ne pri teh državah, marveč pri nas v Trstu. In s tem v zvezi ne drži trditev revije, da ima Trst prav malo sredstev, da bi se branil pred konkurenco nemških, poljskih, jugoslovanskih in Benelux-pristanišč. Lahko rečemo, da ima vsa sredstva, prav vsa — pod pogojem, da se hoče povečati trgovsko-prometno delovanje ne glede na politične razlike. «Volja drugih je odločilna», pravi člankar. S strani zalednih držav je dobre volje dovolj — torej ostane še volja krajevnih oblasti. Tudi pri tej bi skupna akcija rodila umik, torej uspeh. Pogoj pa je «skupna akcija» vseh gospodarskih krogov. Odveč je bojazen, da bi Tržačani kaj izgubili. Ako so poslovni ljudje zares prepričani, da je «nujno, kar najhitreje delati in graditi nove poti», in ako bodo pionirje take akcije podprli, jim mednarodni karakter gospodarske funkcije Trsta ne bo iztrgal ničesar iz rok. Nasprotno, sebi in množici ljudi bodo pridobili novo delo in le tako bo Trst lahko deloval v evropskem smislu ter užival sadove takega dela. Naj kar bodo «previdni» poslovni ljudje, toda ne po nojevo, ker bo tekmecev vse več in strank vse manj. Menda poznajo osnovni zakon kapitalistične trgovine?

Ne skrunite naših žrtev!

Vidalijevci so potegnili v umazano blato svoje razbijaške špekulacije prav vse in se ne ustavljajo niti pred najsvetejšim, kar imamo, pred žrtvami iz naše narodno-osvobodilne borbe. Z brezmejnim hujskanjem in kletvanjem so prekoračili vsako mejo dostojnosti in pletete. Ali ni profanacija naših žrtev, če na občnem zboru prosvetnega društva v Gabrovcu vzklikne neka tovarišica: «Naši borci so padli za — pripravljalni odbor». Človek bi se smejal, če bi ne bilo to žalostno. Tovarišica se v svoji vnemi gotovo ne zaveda žalitve, ki jo je izrekla nad žrtvami narodnoosvobodilne vojne. Če ima med žrtvami kakega svojca, toliko slabše. Verjetno niti dobro ne ve, kaj je «pripravljalni odbor», saj je še neki drug tovariš na istem občnem zboru, četudi spada med bolj razborite, spraševal, kaj je prav za prav ta «pripravljalni odbor». Gotovo pa smo prav našim padlim borcem dolžni, ne da bi njihove žrtve vmešavali v naš spor, da začutimo večjo odgovornost za vse, kar govorimo in kar delamo. Prevelika je bila cena za pridobitve osvobodilne borbe, da bi jih sedaj sami tako brezmiselno zapravljali. V to naj se zamisli tovarišica iz Gabrovca. In naj ne skruni spomina padlih borcev.

V Dolini so pretekli teden na prav škvadristični način napadli zastopnika SHPZ, ki sta nameravala na občni zbor prosvetnega društva, ki je član te zveze. «Škvadro» je vodil znani Lovriha, ki je pripeljal pred zastopnika tudi nekega vojnega invalida iz NOB. Globoko spoštujemo vsako žrtev naše borbe, zato nam je toliko bolj žal, da je invalidni tovariš sam poniževal svoj veliki doprinos v borbi proti nacifašizmu, ko je očital delegatoma Prosvetne zveze: «Vi ste krivi za to!» (namreč njegove invalidnosti). Če se bo tovariš invalid zamislil nad smislom te svoje izjave, ne bo nikdar več dopustil, da bi njegovo žrtev vodil Lovriha kot kak cirkuški Pavliha medveda na sejem.

TRŽAŠKI DNEVNIK

Podjetje SARROM prisiljeno na likvidacijo

Če vojaška uprava ne bo intervenirala ter skušala rešiti to vprašanje, bo ostalo brez zaposlitve 70 uslužbencev SARROM

Izvedeli smo, da je prejela krajevna podružnica tvrdke SARROM od svojega glavnega vodstva v Genovi nalog, da izvrši v čim krajšem času likvidacijo podjetja ter da o tem obvesti tudi delavstvo, ki bo seveda s tem izgubilo svojo zaposlitev.

Ta ukrep glavnega vodstva podjetja, ki bi moral stopiti v veljavo že v nekaj dneh, bi povzročil, da bi izgubilo nič manj kot 60 delavcev in približno 10 uradnikov svoje delo, ki bi se seveda pridružili že tako ogromnemu številu brezposelnih na Tržaškem ozemlju.

Prav likvidacija tega podjetja potrjuje naše trditve o uničevanju majhne in srednje industrije na Tržaškem ozemlju, kar je seveda zopet ena izmed značilnosti pri izvanju marshallizacije Tržaškega ozemlja. Tako namerava namreč rešiti Marshallov plan pereče vprašanje našega gospodarstva ter «dvigniti» proizvodnjo naše industrije. Kdor je morda še slepo verjel prerokom Marshallovih «dobrot», si lahko ogleda njih učinke na konkretnih primerih v našem gospodarstvu.

Se pred meseci je bilo podjetje SARROM (sedaj RIDEMA) v velikih denarnih težkočah in ni vedelo, kako bi lahko rešilo to vprašanje, ne da bi bilo potrebno podjetje likvidirati. Sindikalne organizacije, ki so budno sledile razvoju dogodkov v tej tvrdki, so takoj opozorile vojaško upravo na nevarnost novih odpustov z dela ter so od nje zahtevale, da ukrene vse potrebno, da bi se položaj v tvrdki vsaj tako rešil, da bi ne izgubilo 70 uslužbencev svoje zaposlitve.

Sindikalni predstavniki so za rešitev tega vprašanja večkrat intervenirali pri vojaški upravi, ki je ukrenila, da je to podjetje prejelo nalog dvigniti iz morja ter razstaviti na posamezne dele torpedovko «Sebenico» (Sibenik); medtem časom je bilo rečeno, da bo S.A. Tripcovich dvignila tudi ladji «Duilio» in «Giulio Cesare», kateri bi potem razstavilo na posamezne dele podjetje RIDEMA. Če bi podjetje resnično prejelo ti dve naročili, bi bil njegov položaj vsaj začasno rešen, ker bi razstavljanje teh dveh ladij zahtevalo najmanj leto dni dela, ki bi ga izvrševalo približno 300-400 delavcev.

Delavci podjetja RIDEMA so bili že potolaženi ter so mislili, da je nevarnost odpusta z dela začasno odstranjena; pred tednom pa se je kot blisk razširila vest, da bo naročilo za razstavljanje ladje «Duilio» prejela ladjedelnica Sv. Roka. Na takojšnjo intervencijo sindikalnih organizacij ni vojaška uprava dala nobenega pozitivnega odgovora, tako da se je med delavstvom zopet pojavila bojazen pred odpusti z dela. Če odgovarjajo te vesti resnici, potem res ne vamo, kaj je vplivalo na to, da je vojaška uprava spremenila svoje stališče ter je dala naročilo za demoliranje ladje «Duilio» ladjedelnici Sv. Roka, ki bi imela že dovolj dela z gradnjo rezervoarja za rafinerijo Sv. Sava in za Aquilo. Pri tem vojaška uprava ni upoštevala niti tega, da ima ladjedelnica Sv. Roka dovolj naprav za izgradnjo majhnih parnikov in rezervoarjev, medtem ko bi bi delo razstavljanja ladij boljše opravilo podjetje RIDEMA.

Pred dvemi dnevi je odšla delegacija članov tovarniškega odbora in notranje komisije s tajnikom Zveze ES za kovinarske delavce k vodstvu podjetja, ki je ponovno prikazalo kritični položaj, v katerem se podjetje nahaja ter je zjavilo, da bi lahko podjetje rešil samo ukrep vojaške uprave, ki bi preprečil likvidacijo RIDEMA.

Sedaj je torej odvisno od vojaške uprave, če bo zopet 70 delavcev izgubilo svojo zaposlitev. Pravilna razporeditev raznih naročil tukajšnjim podjetjem in ladjedelnicam bi lahko nekoliko pripomogla k rešitvi kritičnega položaja, v katerem se danes nahaja majhna in srednja industrija na Tržaškem ozemlju.

Kdo je na „kongresu" govoril v imenu Gropajcev?

Izvedeli smo, da je na «kongresu» kmetov v nedeljo spregovoril tudi neki Gabrieli Rudolf, ki se je izdajal, da govori v imenu naše vasi. Cudno se nam zdi, da je lahko prisostvoval na «kongresu» kmetov kot «delegat» naše vasi človek, ki je prišel v našo vas šele pred dvema mesecema, kamor se je priženil.

In kdo ga je izvolil za delegata, ko v naši vasi kmečkega sestanka in volitev delegatov za kongres sploh ni bilo? Cudna se nam zdi vsa ta zadeva. Toda poznoma jo razumemo, saj je Gabrieli Rudolf fanatičen Vidalijev pajdaš in si misli, da bo našo vas pripravil do tega, da bi pljuvala po novi Jugoslaviji. Zato je tudi bil pozvan od Vidalijevega vodstva ES naj zastopa našo vas in naj na «kongresu» ne govori resnice.

Toda zelo se je zmotil in se je sam razkrinkal.

Takih nezaželenih «delegatov» ne pripoznamo in ročemo imeti z njimi nobenega opravka, ker nimajo nič skupnega z nami. Gabrieli Rudolf ni bil izvoljen od naših kmetov in delavcev in na noben način ne predstavlja in ne more predstavljati naše vasi na nobenem kongresu. To naj si dobro zapomni on in ti, ki so ga na ta «kongres» povabili.

Poročila s predsedstva cone

S predsedstva cone smo dobili tri uradna obvestila. Prvo se nanaša na vzpostavitev pomorske zveze Trsta z Egiptom. Kot je bilo že javljeno, je zvezo po končanih pogajanjih v Rimu vzpostavila pomorska družba Adriatica iz Benetk. Vozila pa bo motorna ladja «Esperia». Sedaj pa uradno poročilo javlja, kako je predsednik paroplovne družbe odgovoril profesorju Palutanu na poslano zahvalo za uvedbo proge in za razumevanje. Strašno je razumevanje italijanskih obmorskih mest, če odprinejo Trstu drobtinico od tega, kar so 25 let grabila na račun našega mesta.

Drugo poročilo govori o državnem kongresu, ki je bil od 6. do 13. t. m. v San Remu, na katerem so razpravljali o ustanovitvi avtomobilskih zvez v svrho turistične sezone. Tržaško mesto je seveda predstavljal nenadomestljivi župan odvetnik Miani, s strani prefekture pa dr. Gutty. Poročilo pravi, da je bilo «commovente», ko so odvetnik Miani prinesli pozdrave Trsta. Tudi tu na tem kongresu so prišla do izraza «domoljubna» čuvstva. Ne da bi se spuščali v to plesnivo frazarjenje, smo izvečeli iz poročila, da so bile uvedene nove avtobusne zveze, ki bodo povezale naše mesto z drugimi italijanskimi mesti.

V spomin Gustava Comicija je tržaška hranilnica darovala ustanovi za zdravljenje s streptomicinom 25 tisoč lir.

CONSKI UPRAVNI ODBOR

se bo zbral danes ob 16 uri k seji, ki bo na prefekturi, soba št. 38. Seja je javna.

Seja občinskega odbora

Občinski odbor, ki se je sestal v ponedeljek zvečer na svoji redni seji pod predsedstvom župana odvetnika Mianija, je obravnaval predvsem zadeve redne občinske uprave. Med drugim je odbor imenoval za župnika in kaplana v cerkvi blažene Marije. To pravico do imenovanja župnika in kaplana ima tržaška občina zaradi tega, ker je patron tamkajšnje cerkve. Za župnika je odbor imenoval dona Umberta Tolentina, dosedanjega pomožnega vikarja v cerkvi Sv. Antona Novega.

Dalje je odbor sklenil kupiti pisalne stroje za pisarniške potrebe. Potem so se odločili, da bodo prodali star, obrabljen material, ki leži v občinskem avtoparku na cesti Miramare 65. Sklenili so še nakupiti različni material, ki bo služil pri kanalizaciji. Odbor je dalje še sklenil, da bo dodal v najem nekemu zasebniku prostor v vrtu M. Tommasi v Ulici Giulia, ki bo uredil shrambo za otroška kolesa.

Končno so odborniki odobrili najemnino za prostore, ki jih ima v najemu «Opera nazionale della maternità e dell'Infanzia» v Ulici Manzoni 8, in sicer za dobo od 1. julija 1949 pa do 30. junija 1950.

Dr. Pittoni šari s šovinizmom

Tov. Marija Kabaj je pred dnevi imela opravka na uradu «protezione minorenni» na Verdijevemu trgu. Temu uradu je dodeljen dr. Pittoni, kateremu očitno se še vedno mešajo prividi izza časa pokojnega režima. Ko je omenjeni dr. videl, da ima opravka s Slovenko, je Kabajevo vprašal, ali morda zna pisati in čitati «ščavo». Popolnoma upravičeno je Kabajeva omenjemu pripadniku druge pasme odvrnila, da sicer govori štiri jezike, toda za jezik «ščavov» ni nikdar slišala. Po tem prvem uvodu se je dr. spustil še v druga razglabljanja na račun «ščavov».

Histerični izraz onemoglega besa izživljajočega šovinizma je pač doma v glavah predvsem malomeščanske inteligence, ki pa na žalost stoluje po vseh mogočih uradih, katere nam je natrosila birokracija bivše matere. Vendar je tudi ta šovinizem obsojen na propast. Seveda ne po zaslugi naših zaupnih upraviteljev, ki dobrodušno mežikajo takim zadevam, pač pa po zaslugi demokratičnih množic, ki so tu na tem ozemlju že napravile križ čez preteklostjo in v borbi skovale najmočnejše orožje proti argumentom šovinizma, in sicer slovansko-italijansko bratstvo. S tem se bo pač moral dr. Pittoni prej ali slej prijazniti, ker je to pač dejstvo.

Odmevi zadnje «zmage» med tržaškim delavstvom

Stavka tržaških kovinarskih delavcev se je že pred časom končala, a njeni odmevi so še vedno zelo živi med tržaškim delavstvom, ki ne more pozabiti sramotne vloge Enotnih sindikatov v tej stavki. Prav Enotni sindikati, ki bi morali kot prvi zagovarjati interese tržaškega delavskega razreda ter se boriti za uresničitev njegovih upravičenih zahtev, so podpisali z delodajalci sporazum, ki ga lahko upravičeno imenujemo največji poraz tržaškega delavstva v njegovi borbi proti razrednemu sovražniku — kapitalizmu.

Da je delavstvo razočarano in ogorčeno zaradi tako sramotnega «uspeha» stavke kovinarskih delavcev, ne more in včasih tudi ne prikriva Radich, ki je na zadnji skupščini kovinarskih delavcev pozval vse navzoče, naj skušajo obrazložiti ostalim delavcem vzroke, ki so privedli do podpisa sporazuma, ter naj dopovedujejo, da je bila taka rešitev spornega vprašanja še najbolj «pravilna». Obenem jih je pozval, naj skušajo s svojim vplivom potolažiti kovinarske delavce ter jim zopet «vliti» voljo za nadaljevanje borbe tržaškega delavstva proti delodajalcem.

Toda kot vse kaže, niso imela ta «prepričevanja» in ti «pozivi» Radicha prav nobenega uspeha med delavstvom, ki ne zaupa več sedanjim voditeljem Enotnih sindikatov, ki so na tako podel način izdali interese delavskega razreda ter sklenili sporazum z delodajalci, ki predstavlja po mnenju samih voditeljev ES tako rekoč «poraz».

V zgodnjih jutranjih urah, ko hodijo delavci na delo, lahko slišimo kako razpravljajo o tem vprašanju in kakšno je njihovo mnenje o tej «zmagi» in to kljub vsem pozivom in govorom sindikalnih voditeljev, ki bi hoteli ta poraz na vsak način prikriti ali pa ga vsaj omiliti. Tako so se na primer pogovarjali v tramvaju trije že starejši delavci, uslužbeni v ladjedelnici Sv. Marka. Prvi se je oglasil najstarejši:

Povejte mi, čemu je prav za prav služila ta naša stavka? Ali nismo pričeli stavkati zato, da bi dosegli uresničitev svojih upravičenih zahtev? Ali nismo imeli v tej naši pravični borbi vso solidarnost tržaškega delavstva in tudi vsega tržaškega demokratičnega prebivalstva? Zakaj je bilo treba torej Enotnim sindikatom podpisati sporazum, ki daje delodajalcem vso možnost, da nas bodo s «pristankom» Enotnih sindikatov še bolj izkoriščali ter celo odpuščali?»

Pa se je oglasil drugi:

«To vprašanje si zastavljajo vsi delavci in ne samo ti. V mojem oddelku vlada tako razburjenje in nezadovoljstvo, da grozijo moji tovariši, da ne bodo več sodelovali v sindikalni borbi, dokler ne bo postala zopet resnična razredna borba, ki ne bo poznala takih sramotnih kompromisov».

Tretji delavec pa je dodal: *«Z lepimi besedami nas ne bodo več preslepili. Naj kričijo sindikalni voditelji o «zmagi» in o «uspehu». Mi delavci že dobro vemo, kakšna je bila ta «zmaga»..*

KOLEDAR

Sreda 16. marca
Hilarij, Velislav
Sonce vzhaja ob 6.17, zahaja ob 18.11. Dolžina dneva 11.54. Luna vzhaja ob 20.40, zahaja ob 7.07.
Jutri četrtek 17. marca
Jedert, Ljubislava

SPOMINSKI DNEVI

1944 so enote XVIII. divizije napadle nemško motorizirano kolono, ki je prodirala iz Velikih Lašč proti Ribnici.

PRESKRBA

Delitev testenin. Danes so pričeli deliti v mestu in na podeželju bele testenine sledečim potrošniškim skupinam.

Navadnim potrošnikom vseh skupin in let po 2 kg na odrezek I in II («Generi di minestra») sedanje živilske nakaznice. (Obrok se sestoji iz 40 odst. dolgih in 60 odst. kratkih testenin).

Za težke in najtežje delavce delijo po 600 gr na vse odrezke za prikuho za mesec marec (Generi da minestra) dodatne nakaznice: 300 gr na petnajstdnevno živilsko nakaznico «Forze Armate» na vse odrezke za prikuho v tem mesecu (Generi da minestra).

Ostalim, ki imajo pravico do dodatka, na odrezek «pasta» marčne živilske nakaznice.

Delitev se bo zaključila 31. t. m.: za delavce pri anglo-ameriški vojski 15. aprila. — Cena testeninam je 100 in 102 liri za kg.

ENOTNI SINDIKATI

Kemijska stroka. Na izredno sejo te stroke, ki bo danes 16. t. m. ob 18 v Ul. Imbriani 5, naj pridejo člani izvršilnega odbora, tovarniških odborov in zaupniki.

Krojni tečaj se bo pričel prihodnji teden. Vpisovanje na obeh sedežih ES (Ul. Montfort in Ul. Imbriani).

Kovinarski delavci. V petek 18. t. m. ob 18 uri naj se zberejo v Ul. Imbriani 5/I vsi oni odpuščeni delavci tovarne OMMSA, ki imajo v rokah pismen odpust ravnateljstva tovarne.

Nočna služba lekarn

Redenzione, Garibaldijev trg 5; Benussi, Ul. Cavana 11; Biasoletto, Ul. Roma 16; Alla Salute, Ul. Giulia 1; Harabaglia v Barkovljah in Nicoli v Škednju imajo stalno nočno službo.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

15. marca 1949 so se v Trstu rodili 3 otroci ,umrlo je 11 oseb, poroke so bile 4.

Cerkvene poroke: dijak Schmid Edward A. in gospodinja Rauber Emilija, uradnik Kenna Patrick Terence in uradnica Ferrarin Lucija, agent civilne policije Cossetto Bruno in gospodinja Crosilla Flora, mizar Persoglia Marij in uradnica Zigoj Ana.

Umrli so: 57-letni Krevatin Andrej, 45-letna Tedeschi Karla, por. Jerman, 77-letna Zerri Marija, vd. Pieni, 67-letna Cusan Ana, vd. Sedmak, 69-letna Lavrenčič Marija, vd. Blum, 58-letna Cavalli Marija, por. Pontini, 82-letna Birti Ana, 64-letna Bubnič Urša, por. Poropat, 44-letna Specchi Josipina, por. Gelsomini, 42-letni De Mattia Julij, 76-letna Martellani Marija.

TRŽAŠKA BORZA

Zlati šterling 8800, papirnati šterling 2000, telegrafski dolar 675, dolar 665, švicarski frank 168, 100 francokih frankov 160, avstrijski šiling 23.

URADNE OBJAVE

Predmeti, ki jih pošta ne sprejema. Uprava pošte je ugotovila, da prihaja iz tujine po pošti mnogo predmetov, katerih uvoz je prepovedan. Da ne bi pošiljatelj ali prejemnik imela sitnosti, navajamo nekaj glavnih predmetov, katerih uvoz je prepovedan tudi po pošti v pismih itd. Med te spadajo: Alkaloidi, vžigalniki in kamenčki, kava in kavini nadomestki, klobuki, igralne karte, eter in kloroform, umetne cvetlice, tobak in tobačni izdelki, merilni inštrumenti, kovanci vseh vrst, hlapilna olja in esence, kože in kožuhi, perje, lepotilni predmeti, saharin in njegovi nadomestki, morska in kamena sol, glasbeni inštrumenti in sestavni deli teh, strupi, mamila, fotografski aparati, optične leče, barve.

CEPLJENJE OTROK PROTI KOZAM IN DAVICI

Mestna občina sporoča, da se bo 1. aprila pričelo cepljenje proti kozam in davici za one otroke, ki so se rodili v letih 1943, 1944, 1945, 1946 in 1947 ter se bo vršilo ves čas do 2. maja t. l. v prostorih zdravstvenega in higienskega urada v Ul. Cavana 18/I (ter vhod iz Ul. Duca d'Aosta). Velja samo za one otroke, ki še niso bili cepljeni.

Starši bodo prejeli vabilo, kdaj se morajo zglasiti z otrokom v omenjenem uradu. 15 do 20 dni po prvem cepljenju morajo prinesti otroka na pregled in obenem na drugo cepljenje proti davici.

Opozarjamo, da so starši po zakonu primorani cepiti otroke proti kozam in davici.

KINO

ROSSETTI. 16: «Večno soglasje», Paul Muni, Merle Oberon.
EXCELSIOR. 16: «Sin Robin Hood-a», Cornel Wilde in Anita Louise.
FENICE. 21: Mednarodni turnir ameriške proste rokoborbe žensk.
FILODRAMMATICO. 16: «Možje iz mesta dečkov», S. Tracy, M. Rooney, B. Watson.
ALABARDA. 15.30: «Grand Hotel Astoria», Lana Turner, W. Pidgeon.
KINO OB MORJU. 15.30: «Otrok iz predmestja». Sovjetski film.
IMPERO. 15.30: «Začarana vas», Stan Laurel in Oliver Hardy.
NOVO CINE. 18: «Trije mušketirji iz Missourija», J. Wiman.
GARIBALDI. 15: «Tarzan in žena Leoparda», J. Weissmueller.
MASSIMO. 16: «Razbojniki z rdečo krinko», Georg O' Brien.
IDEALE. 16: «Veliko poslanstvo», Tyrone Power in Linda Darnell.
ARMONIA. 15: «Zavest je izgubila», Ana Sheridan, Kent Smith.
ODEON. 16: «Angelina», A. Magnani.
MARCONI. 16: «Pustolovščina v Zanzibaru», Bing Crosby, B. Hope.
ITALIA. 18: «Kadar se gospe sestanejo», Greer Garson.
VIALE. 18: «Gospa iz tropskih krajev», Robert Taylor, H. Lamarr.
AZZURRO. 17: «Stevilka 13 ne odgovarja», J. Cagney, Annabella.
RADIO. 16: «Ljubčki», Charles Boyer, Margaret Sullyvan.
VITTORIA. 16: «Konjeniki Teksasa», Mac Murray, J. Parker.
BELVEDERE. 17.30: «Kri na soncu», James Cagney.
SAVONA. 15.30: «Temno ogledalo», O. de Havilland, F. Mitchell.
VENEZIA. 15: «Robin Hoodov poziv», Georg Fant.
ADUA. 15: «Glavna cesta», G. Raft; A. Sheridan.

V slovenske šole poklicne vzgojitelje!

Na slovenskih srednjih in osnovnih šolah je veliko število nepoklicnih „vzgojiteljev", dočim je v Trstu brezposelnih 23 učiteljev in 11 profesorjev domačinov, v Italiji je 20 učiteljev, v Jugoslaviji pa 36 učiteljev in 5 profesorjev, ki so po rodu iz cone A STO ja

Ko postavljamo tržaški Slovenci v ospredje vprašanje borbe za slovensko šolo, nam ne gre pri tem le za slovensko šolo kot tako in do katere imamo po demokratičnih načelih vso pravico, marveč moramo postaviti vzporedno zahtevo po enakopravnosti slovenske šole tudi vprašanje učnih načrtov in vzgojiteljev, od katerih je prav za prav mnogo odvisno, kakšna bo ta šola. Dobro se namreč zavedamo, da je od njih odvisno, kakšno bo novo pokolenje naših mladih ljudi, v kakšno smer bo šla naša mladina in kakšne koristi bo od naše napredne inteligence imelo delovno ljudstvo. Prav zaradi tega smo tudi vedno postavljali zahtevo, da slovenska šola ne sme biti slovenska samo po svoji zunanji obliki in jeziku, temveč mora postati prava delavnica novih ljudi, kjer se bo vzgajal in kalil nov človek, oborožen z resnično znanostjo, popolnoma predan domovini in svojemu narodu, široko kulturen in sposoben strokovnjak, pošten, tesno povezan z vsemi, ki ljubijo delo, ter predan delovnim množicam.

Po štiriletni borbi za takšno slovensko napredno šolo v Trstu, ki so jo podpirale naše demokratične množice in ki je naletela na odločen odpor pri šovinističnih italijanskih krogih v Trstu in pri vojaških oblasteh, pa si danes hočejo prilaščati nekateri «rodoljubi» in suhe veje, katere je slovensko ljudstvo odrezalo od zdravega telesa, zasluge, da imamo tržaški Slovenci v Trstu slovenske šole.

Tržaški Slovenci ne bi nikoli imeli v Trstu svojih slovenskih šol, pa čeprav so danes v Trstu tako imenovani predstavniki zapadne demokracije, če ne bi tukajšnje slovensko ljudstvo vodilo ob podpori demokratičnih množic borbe na življenje in smrt proti okupatorju in ne bi za vselej pomedlo s svojimi krvniki. Kako naj si sicer razlagamo dejstvo, da so se v nešteth primerih dale tukajšnje vojaške oblasti vplivati od italijanskih šovinističnih krogov ter so dovolile, da so italijanski šovinistični iredentisti uprizorili takšno gonjo proti slovenskim šolam ob začetku šolskega leta.

Solske oblasti so najbolje dokazale, da jim ni do tega, da bi bile slovenske šole v Trstu na dostojni višini, ker so pristale na to, da je višje šolsko nadzorništvo v Trstu nastavilo na slovenskih srednjih in osnovnih šolah razne nestrokovnjake. Istočasno pa so zavrnile prošnje 23 učiteljev in 11 profesorjev, od katerih so skoraj vsi domačini, z izgovorom, da so to politično «nezanesljivi» ljudje. Kako to, da je še vedno v Italiji nad 20 slovenskih učiteljev, v Jugoslaviji pa 36 učiteljev in 5 profesorjev, ki so vsi domačini iz cone A Tržaškega ozemlja, katerim vojaške oblasti ne dajo možnosti, da bi se vrnili v svoj rodni kraj ter vzgajali našo mladino.

Prav gotovo bi ti ljudje dali vse iz sebe, da bi se dvignil ugled slovenske šole v Trstu, in bi ne viseli na koščku belega kruha, ki bi jim ga rezala vojaška okupacijska oblast, kot se to dogaja raznim belogardistom, kot so bivši mornariški oficirji, arhitekti, advokati, juristi, inženirji, študentje in faliranj študentje ter lepo število «slovenskih» duhovnikov, ki poučujejo razne predmete.

Tržaški Slovenci imamo vso pravico zahtevati od vojaških oblasti v Trstu, da izboljšajo kader naših učiteljev, in profesorjev, ker je od njih v največji meri odvisno, da nam ne bodo slovenski otroki uhajali iz slovenskih šol na italijanske. Starši z velikim zanimanjem spremljajo učne uspehe na naših srednjih in osnovnih šolah ter se dobro zavedajo, da morejo vplivati na izboljšanje končnih uspehov edino le poklicni vzgojitelji, ki bodo znali dati našim otrokom potrebno znanje za njihovo delo v življenju. Vsak belogardist, ki ni strokovno usposobljen in ki mu je služba samo borba za kruh, pomaga s svojo nesposobnostjo našim nasprotnikom pri razbijanju slovenske šole.

Spominska razstava Alberta Sirka na Proseku

V nedeljo dne 13. t. m. je priredil odsek za znanost in umetnost Slovenskohrvatske prosvetne zveze spominsko umetnostno razstavo slik Alberta Sirka na Proseku. Uredil jo je slikar Lojze Spacal v dvorani Prosvetnega doma s svojo znano izvedenostjo.

Slikarska razstava na deželi je nekaj popolnoma novega, če izvzamemo one posameznike, ki so si katero že ogledali v Trstu. Vendar lahko trdimo na podlagi te izkušnje, da se bodo tudi naši deželani kmalu privadili na to vrsto kulturnih manifestacij.

Vaščani so prihajali spočetka zelo na redko, kar je razumljivo tudi iz okolnosti, da premnogi izkoristijo nedeljo ali vsaj predpoldne za delo na polju. Popoldne pa so bile vedno številnejše skupine, ki so si z zanimanjem podrobno ogledovale sliko za sliko. Res je, da jih je mnogo prišlo tudi zato, ker so poznali osebno kriškega umetnika. Vendar pa ni bilo težko opaziti, da jih je bilo med njimi največ onih, zdravih naših ljudi, ki vedno teže, da se kaj novega nauče, ki se z odprto prostodušnostjo zanimajo, da kaj novega vidijo. Zato ni niti preveč presenetilo opažanje, da jih je bilo precej med njimi, — in to ne le dijaki in izobraženci — ki so si ogledali že marsikatero razstavo v Trstu ali kje drugje. Jih je pa tudi takih, ki so se zanimali za slikarstvo s čitanjem ali pa so imeli kakega znanca slikarja ali so se sami zanimali za slikanje oz. so sami risali ali slikali. Vsekakor je opaziti, da je obstajal že doslej precejšen krog ljudi, ki so imeli že določen, opredeljen odnos do likovne umetnosti, ki se je sedaj poživil in razširil na nov krog bolj sprejemljivih ljudi.

Seveda je opaziti, kako je v prvem hipu prevladovalo zanimanje za naslikane predmete in snovi, n. pr. za velikopotezni osnutek «Prihoda Slovencev na morje» ali za polorientalske pokrajine Makedonije in za slike morja. Toda z nekoliko tolmačenja se je takoj vzbudil smisel tudi za gledanje formalne strani, za to kako je kaj naslikano. In opaziti je, kako je marsikdo že sam bistro občutil posebnosti in lepote ene ali druge umetnine.

Proti večeru so bile vse češče večje skupine obiskovalcev, skoro s težnjo, da bi nikdo ne zaostal, da ne bi videl razstave, — zato se še kasno zvečer ni tok čisto nič ustavil. — Prednos so zaprli, si je razstavo ogledalo najmanj 600 obiskovalcev, po ogromni večini domačinov (med te štejemo seveda tudi Kontovelce).

Vsekakor je Slovensko-hrvatska prosvetna zveza napravila lepo kulturno delo, da je prestavila Sirkovo življenjsko delo na ogled tudi v tržaško okolico in s tem začela izvrševati sklep svojega občnega zbora iz maja 1948. l., ki je zahteval, naj poskrbi, da se bo našemu ljudstvu približala tudi likovna umetnost. Poleg tega smo se oddolžili vsaj nekoliko našemu velikemu kulturnemu tvorcu, domačemu umetniku, ki je dal vse svoje najboljše sile, da je ustvarjal za svoje ljudstvo.

*S tem da naše umetnike tudi spoznavamo ali dajemo možnost ljudstvu, da jih spoznava in se jim tako približuje, se oddolžimo našim umetnikom za njihovo nesebično delo. Tudi Prosvetno društvo na Proseku je razumelo svojo kulturno nalogo in tako podprlo pobudo svoje prosvetne mat

GORIŠKI DNEVNIK

PODRUŽNICA UREDNIŠTVA IN UPRAVE PRIMORSKEGA DNEVNIKA V GORICI - SVETOGORSKA ULICA 42 - TEL. 749

Prehod živine v obmejnem pasu

Poseben žig za živino pri prehodu meje na pašo ali na delo - Prost prevoz čebel in mlečnih izdelkov

Že včeraj smo objavili nekatere podrobnosti glede izmenjave blaga med našimi in jugoslovanskimi obmejnimi kraji, ki je predvideno v sporazumu, doseženem v Vidmu med obema delegacijama. Danes hočemo na kratko proučiti točke, ki se nanašajo na promet z živino v tem obmejnem pasu in na zdravstvene predpise s tem v zvezi.

Živina v obmejnem pasu bo šla lahko iz ene države v drugo na pašo ali na poljska dela in ne bo potreba pri tem zanjo plačati niti carine niti kakšnih drugih tarifnih pristojbin. Seveda se bo morala ta živina vrniti v določenem roku, ki ne sme biti daljši od 6 mesecev. Prav tako bodo prosti carine in vsake druge pristojbine za uvoz ali izvoz vsi proizvodi, ki jih pridobi lastnik od teh živali za časa paše. Med te proizvode štejemo teleta, ki so bila v tem času povržena, sir, maslo in druge proizvode v tistih količinah, ki jih lahko normalno pridobimo od živali, na ta način začasno izvoženih v sosedno državo. Pri tem je treba seveda upoštevati tako število živali kakor čas njihovega bivanja na ozemlju preko meje.

Sir, maslo in druge mlečne proizvode bodo lahko lastniki izvozili brez pristojbin tudi potem, ko se je živina že vrnila domov, vendar ne sme preteči od tega povratka živine več kot štiri tedne. Obmejne carinarnice lahko v primeru potrebe predpišejo posebne garancije za ta način uvoza in izvoza živine. Garancijo lahko poda pismeno zemljiški lastnik ali druga oseba, ki jo obmejni organi smatrajo za plačila zmožno.

Pod enakimi pogoji bo dovoljen tudi uvoz ali izvoz čebelnih panjev in čebel, ki jih bodo prevažali na pašo. Tudi za med in čebelne roje, ki bi nastali za časa paše na drugi strani meje, veljajo isti predpisi kakor za živino in njene proizvode.

Izleta v Planico ne bo

Slovensko planinsko društvo v Gorici obvešča svoje člane, ki so se vpisali za izlet v Planico, da izleta ne bo, ker oblasti niso hotele izdati potrebnega dovoljenja za prehod meje.

Glede živine, ki bo hodila dnevno na pašo ali na delo preko meje, obmejni organi ne bodo izvajali carinskega postopka in bodo samo pazili, da bi ne prišlo do sleparije ali zlorabe. Konji in goveda, ki bodo šli preko meje zaradi poljskih del ali zaradi paše, morajo nositi poseben žig. Jugoslovanska živina bo dobila žig «Y», italijanska pa «I». Konjem bodo pritisnili tak žig na kopito prednje leve noge, goveji živini prav tako na parkelj leve prednje noge ali pa na levi rog. Ovcam, kozam in prašičem pa bodo dali poseben kovinski znak na levo uho, ki bo nosil prav tako originalen znak države, iz katere izhaja.

Vsa živina, ki bo šla preko meje mora biti opremljena z živinozdravniškim spričevalom, iz katerega bo razvidno, da v občini ali v območju krajevnega odbora, iz katerega prihaja živina, n ibilo nobene kužne bolezni med to vrsto živine v zadnjih 40 dneh. Taka zdravniška spričevala veljajo za dobo 40 dni in imajo živinozdravniški organi občine, v katero je namenjena, pravico, da ob prihodu živino ponovno pregledajo, če to smatrajo za potrebno.

Ako oblasti ene ali druge države ugotovijo kužno bolezen pri živini, bodo to takoj sporočili lokalnim oblastem na drugi strani. Skupaj bodo potem krajevne oblasti na obeh straneh podvzele preventivne ukrepe, ki se bodo izkazali potrebni, in bodo lahko tudi odločili začasno zaporo in ustavitev živinskega prometa na tem odseku meje. meje.

Da bi bolje uredili in pospešili živinozdravniško nadzorstvo nad živino in pospešili izdajo živinozdravniških spričeval, bodo pooblaščeni konzorcialni živinozdravniki iz Krmina, Ronk in Dolenj v Brdih, da na svojem področju nadomestujejo državne živinozdravnike v poslih pri prometu z živino med obema obmejnima conama, ki se seli iz ene države v drugo zaradi kmetijskih del ali zaradi paše.

Uspelo gostovanje Sovodenjcev v Štandrežu

Dramska skupina ima nekaj prav dobrih moči

Po mladinskem tekmovanju čez drn in strn, ki je bilo nedeljo popoldne zaključeno z razdelitvijo nagrad in o katerem smo že poročali včeraj, se je staro in mlado zgrnilo v prosvetno dvorano «Briško», kjer so gostovali sovodenjski prosvetarji z močno dramo v štirih dejanjih «Prevara». Ker je prišlo gledat svoje umetnike tudi mnogo Sovodenjcev, je bila dvorana kmalu tako polna, da se niso mogli preriti več v notranjost niti oni, ki so bili bolj gibčni in je moralo mnogo ljudi ostati zunaj s tolažilom, da bodo šli pogledat delo, kadar ga bodo ponovili.

Sovodenjci nimajo svoje dvorane in so zato že lani sklenili, da si bodo postavili svoj lastni kulturni dom. Toda mladina v prosvetnem društvu ni mogla čakati toliko časa in se je vkljub pomanjkanju primernih prostorov lotila težke naloge in naštudirala tako težko delo, kakor je Štandekerjeva drama iz ljudskega življenja, «Prevara», ki zahteva od igralcev že precej rutine in izurjenosti.

Resnici na ljubo moramo povedati, da so se igralci v celoti odrezali še bolje, kakor smo od njih pričakovali. Zlasti se je vživela v svojo vlogo Lonca in v resnici prikazala pred občinstvom lepo in strastno dekle, ki je zablodilo pri iskanju svoje poti in se odločno napotilo po njej, ko jo je našlo. Prav tako se je bil dober Lemež v svoji borbi med dobrim in slabim, v kateri nastopajo z elementarno silo močni izbruhi človeške strasti. Tudi vsi drugi so pokazali kos realnega življenja v svojih vlogah, zlasti še stara Ženica. Za to gre poleg igralcem, zasluga tudi vztrajni in dobri režiji.

Smolo je imel edino Loncin fant Tone, ki se na predstavi morda iz prevelike obzirnosti pred občinstvom ni odrezal tako dobro, kakor je pokazal pri zadnji skušnji. Prepričani pa smo, da bo tudi on premagal ta strah ali negotovost in bo prihodnjič zaigral povsem naravno ter neprisiljeno.

Občinstvo je sledilo z napeto pozornostjo življenju, ki so ga pričarali predenj igralci na odru in je odhajalo s predstave globoko ganjeno od težke drame. Mnogi so izrazili željo, da bi Sovodenjci dramo kaj kmalu ponovili, ker je še veliko ljudi, ki bi jih radi videli. Na splošno lahko rečemo, da je bil ta začetek dober in bodo igralci, če bodo vztrajali na tej svoji poti, kmalu lahko uspešno tekmovali tudi z najboljšimi društvi iz bližnje okolice.

toda lepega dne je premotila skušnjava in je gospodinji odnesla listnico, v kateri je ta hranila velo živilskih nakaznic in 7400 lir. Ko je Birsova odkrila tatvino, je skupno s svojim možen energično prijela malo Lucijano, ki je izpovedala svoj greh in povedala, da je denar izročila očetu. Tako je prišel oče v smolo. Včeraj pa je bil oproščen pod formulo, da ni zakrivil kaznivega dejanja.

Dva ljubitelja vinske kapljice

Pod obtožbo, da pretepa in grozi s smrtjo svoji ženi Jožici, je moral včeraj pred sodišče 43-letni Kovic Jožef iz ul. Leoni št. 54. Na sodišču pa je Kovic, ki je, kakor obtožnica pravi, vinski bratec, sodnikom na dolgo in široko obrazložil vzroke njegovega razburjenja in tudi pijančevanja. Povedal je namreč, da se mu je žena sploh pristudila, ker zanemarja njega kakor vso družino in da se že za zajtrk opije. Toda malo prijetna zgodbica o lahkomiselni ženi mu ni mnogo pomagala in obsodili so ga na 1 mesec zapora zaradi groženj. Oprostili pa so ga zaradi pretepa vsled pomanjkanja dokazov.

Škodljiva tobačna rastlina

Nato je moral na zagovor 67 letni kmet iz Fare Boro Viljem, ki so ga financarji prijavili sodišču, ker je proti zakonu gojil 110 rastlin tobaka, ker je hrani', ne da bi ga naznanil, okrog 11 kg tobakovega listja, stroj za predevalo tobaka, kotel za žganjekuho in nekaj žganja domače proizvodnje.

Pred sodniki je kmet, ki ni sploh vedel, da je to nezakonito, vse pošteno priznal in mirno čakal obsodbe. Zagovarjal ga je odvetnik Verzegnasi, ki mu prav za prav ni mogel mnogo pomagati, ker se ni imel česa oprijeti. Zahteval pa je zanj, ker je vse priznal, vse zakonske olajšave. Sodniki so to upoštevali in obsodili Borota na 4 mesece in 15 dni zapora ter 42.670 lir globe, toda pogojno.

Praznik goriških patronov

Ker je jutri praznik sv. Hilarija in Tacijana, ki sta goriška patrona, javljajo sindikati, da velja ta dan tudi za trgovske in druge nameščence kot praznik. Zato bodo morali prejeti tisti, ki bodo ta dan delali, plačo z vsemi poviški, ki veljajo za nedelje in praznike, to je dvojno plačo in draginjsko doklado in še 50% pribitka na osnovno plačo. Enaki pogoji veljajo tudi za praznik sv. Jožefa, ki pade letos na soboto. Vsa podrobnejša pojasnila lahko dobe delavci na sedežu sindikatov.

Bomba ranila tri dečke

Pred dnevi so štirje dečki iz Rut šli v bližnji gozd med Venkovim in Krminom trgat zvonče. Po kratkem sprehodu po gozdu pa so naleteli na dve ročni bombi, ki sta pritegnili vso njihovo pozornost. Hoteli so jima seveda takoj pogledati v notranjost. Prijeli so debel kamen in pričeli tolči po njih. Bombe so eksplodirale in ranile 12-letnega Veliščka Bruna v roke, 12-letnega Jurija Tuzzija v noge in desno oko in 13-letnega Zupela Nedeljka v roke. Nepoškodovan pa je ostal 10 letni Humbert Zaletel. Na pomoč jim je prišel Zeleni križ iz Krmina, ki je ranjence odpeljal v krminsko bolnico. Po pregledu pa so tamkajšni zdravniki poslali Tuzzija, ki je ranjen v oko, v goriško bolnico pri Rdeči hiši, kjer mu bodo najbrže napravili operacijo in izrezali oko.

PRESKRBA

Razdeljevanje testenin. Prehranjevalni urad v Gorici sporoča, da se 18. t. m. prične za potrošnike mesta in pokrajine razdeljevanje 2 kg testenin po 100 lir kg.

Testenine dvignite do 31. t. m. na pr i in drugi odrezek za mesec marec tekoče živilske nakaznice.

KINO

VERDI. 17: «Smrt prihaja iz Scotland Yarda» in variete'
VITTORIA. 17: «Sestanek v Miamiju», B. Grable.
CENTRALE. 17: «Odpustite mi preteklost», F. Mc Murray.
MODERNO. 17: «Beli konjiček».
EDEN. 17: «Obsodite me», M. Simon.

Izpred sodišča

Na zatožni klopi zaradi hčerke

Kakor vsak torek so tudi včeraj bile na goriškem kazenskem sodišču običajne razprave. Najprej je moral priti pred sodnike oče nepoštene deklice, 53-letni Qualli Alojz iz Zagraja. Qualli je moral na zagovor ne zato, ker ni spoštoval zakona, temveč kot odgovoren za kršitev tega s strani njegove 14-letne hčerke Lucijane. Lucijana je bila 1945 leta uslužbena kot pestrna pri sovaščanki Vidi Birsi. Več mesecev je pri njej pošteno delala.

Prosta cona je potrebna reforme

V nedeljo dopoldne so imeli na svojem sedežu v Gorici zborovanje Saragatovi socialisti. Glavna točka njihovega dnevnega reda je bila razprava o prosti goriški coni in o njenih pomanjkljivostih v sedanji obliki.

Po dolgem razpravljanju so ugotovili, da prosta cona v sedanji obliki nikakor ne rešuje težkih gospodarskih problemov našega mesta in zlasti ni prinesla nobene olajšave na področju brezposelnosti. Organizacija proste cone v sedanji obliki daje možnost, da jo lahko izkoristijo zase samo ožje skupine afaristov in tudi za bližnjo bodočnost ne obeta v tej obliki nobenega resnejšega izboljšanja.

Da bi se temu odpomoglo, so zborovalci predlagali naslednje spremembe v tej uredbi:

1) Spremeniti zakon o prosti coni, da bi potem bolje odgovarjala namenu, kakor je bil mišljen ob njeni ustanovitvi.

2) Regulirati njeno praktično izvedbo na način, da bo dala vso tisto korist, ki jo od nje lahko pričakujemo in da bo odpravila napake, na katerih boluje in hira naše krajevno gospodarstvo, v prvi vrsti brezposelnost med delavci in intelektualci.

3) Ce ni možno doprinesti konkretnega izboljšanja, naj se ta institucija nadomesti z neko drugo, ki bi bolje ustregla temu namenu.

Kakor vidimo, bodo polagoma vsi prišli do zaključka, da je «zona franca» v sedanji obliki le privilegij tistih, ki so stali dobro že pred njeno uvedbo in jo skušajo sedaj uporabiti samo zato, da bi še bolj zredili svoje debele mošnjičke. Tako imamo še vedno tu dejstvo, da se je vožnja z mestnim avtobusom celo podražila ravno v času, ko se je bencin pocenil in da je tudi na drugih progah ostala cena nespremenjena. Prav tako vidimo, da tudi kavarnarji še niso pocenili kave.

Štandrež

Pogreb narodnega borca

Včeraj je bil grd dan in že dopoldne je pršil droben dež, ki premoči človeka do kože. Vendar to ni motilo domačinov iz Standreža in stevilnih Goričanov, da ne bi spremili na njegovi zadnji poti priljubljenega soseda in neumornega prosvetnega in političnega delavca za blagor našega ljudstva, Lutmana Jožefa.

Pogreb je bil ob 10. uri dopoldne. Udeležile so se ga se množične organizacije. Med desetimi venci smo opazili venec glavnega odbora DFS, krajevne organizacije DFS iz Standreža, prosvetnega društva «O. Župančič» in številne druge. Med pogrebom so bile vse trgovine in gostilne zaprte, tako da je ves Standrež žaloval za svojim zglednim sinom.

Moški pevski zbor je pred pokojnikovo hišo zapel «Blagor mu» in potem na pokopališču še «Nad zvezdami». Žalostinko je zapel tudi mešani zbor.

Na meji se jih zasačili

V bližini Plešivce so pred nekaj dnevi obmejni finančni stražniki ustavili 40-letnega Giudice Ivana in njegovo ženo 34-letno Marijo Martello iz Agate na Siciliji. Skupaj z njima so prijeli tudi starega klatežа 72-letnega Onorija Concionija. Vsi trije so se sumljivo sukali v neposredni bližini meje.

Pri izpraševanju sta oba Sicilijana trdila, da sta prišla s starčkom, ki jima je bil za vodnika, v te kraje, ker jima je obljubil, da ju bo peljal k nekemu svojemu znancu, ki potrebuje kmečke delavce. Tudi Concioni je potrdil njuno izjavo in dodal, da je zgrešil pot in tako prišel na mejo v bližini bloka. Financa pa jim ni hotela verjeti, ampak jih je zaprla in ovadila zaradi poskusa skrivnega prestopa meje.

Kolo vredno 30.000 lir so običajni neznani tatovi odnesli včeraj 25-letni Scaramuzza Esperiji iz ul. Lungo Isonzo št. 35.

IZ SLOVENSKE BENEČIJE

Obmejni financarji pretepajo Slovence

Platišče je zelo mirna slovenska vas. Proste ure pa prebijejo člani kluba okrepčevalnice za pomoč delavcev (KRAL) v svojih prostorih. Tako se je zbrala družba s svojim predsednikom pred nedavnim časom in se mirno razgovarjala ob kozarcu vina. Nenadoma se odpro gostilniška vrata in vstopijo tamkaj službujoči financarji, ki so bili močno vinjeni. Zahtevali so od gostilničarja z osornimi besedami, naj jim takoj prinese pijače. Gostilničar, predsednik in drugi člani so jim hoteli na lep način razložiti, da so ti prostori rezervirani izključno le za člane in da ne morejo ugoditi njihovi prošnji. Financarji pa niso hoteli na noben način poslušati izgovorov, zahtevali so pijačo in začeli celo groziti vsem prisotnim. Nato so izgnali iz lokala dva moža, ki sta nasprotovala, da se jim da piti. Financarji so končno vendar odšli, a izgnana moža sta jim morala slediti na postajo, ki je v Platišču, kjer so ju začeli neusmiljeno pretepati. Ko se jim je zdelo, da so ju dovolj pretepli, so jih spustili na svobodo.

To ni prvi primer, da financarji pretepajo domačine. Že večkrat se je pripetilo, da so odpeljali Slovence v svojo kasarno in jih tam brez kakršnega koli vzroka pretepali.

Torej niso še končani za slovenski narod črni dnevi, ko je moral občutiti na svojih plečih toliko fašističnih udarcev manganela. Se žive tisti, ki jih je mislil fašizem ubiti in poteptati in se še prav dobro spominjajo nečloveškega ravnanja s Slovenci, zato se zgražajo nad današnjimi oblastmi, ki dopuščajo, da se postopa proti slovenskemu ljudstvu prav tako kakor v dobi 25 let fašizma. Dolgo vrsto let so se borili ti ljudje za svobodo in, kakor danes vidimo, je ne uživajo niti v najmanjši meri, kajti Slovenci žive v večnem strahu, da jih financar ali drug organ javne varnosti ne zapre in pretepe, dasiravno niso ničesar zakrivili.

Na meji so jih ustavili

Pred dnevi so organi javne varnosti na obmejnem bloku v Ahtnu ustavili gručo mož, ki so nameravali preko meje v jugoslovansko ozemlje na delo in jih prijavili sodnim oblastem. To so: 39-letni Dante Geusin, 21-letni Venier Urbano, 50-letni Pellegrini Giovanni, 21-letni Lazzari Mario, 21-letni Cossettini Michele, 17-letni Fraunero Valerio, 23-letni Barchetti Leonardo, 20-letni Urbano Luigi, 61-letni Giacomo D'Aranco in 30-letni Sciuatti Alessandro.

Zopet odhajajo v tujino

Mrzel veter piha in debela ledena skorja pokriva naravo. Toda koledar nam kaže, da smo v marcu, torej je pomlad pred vrati. Nešteti emigranti naše dežele morajo zopet romati v inozemstvo potem, ko so preživeli svoje zimske počitnice v sredi svojih dragih. Kako žalostni so ti prizori, ko se možje poslavljajo od svojih domačih in odhajajo daleč v tujino, da zaslužijo kruha nebogljeni deci.

Zaman so iskali ti ubogi možje vso zimo, da bi našli novo pot, ki bi jim dala zaslužka. Zaman so prosili dela pri raznih podjetjih na domači zemlji, bili so povsod odvrnjeni. Vsa mesta so zasedena, so jim dejali.

Gospodarski položaj Slovenske Benečije je danes obupen, zato čutijo prebivalci vsak dan večjo potrebo po emigraciji v tujino, da na ta način vsaj nekoliko olajšajo težko breme svojim družinam. Prav v teh dneh odhajajo naši najboljši možje in delavci. Strogi zdravniški pregledi izvržejo vsakogar, ki ima najmanjšo telesno hibo. Seveda, tujina ima potrebo po zdravih močeh, da jih laže izmozgava, a vrnila jih bo le tedaj, ko bodo shirani in izmučeni.

Kaj naj porečemo k temu? Nikakor ne moremo govoriti, da vlada demokracija. Poglejmo prave demokratične države: tam se prav gotovo ne ravna z državljani kakor tu pri nas. V Italiji ne bi smel obstajati izgovor, da ni dela za vse v lastni državi. Ozrimo se le nekoliko okrog, pa vidimo tam še razrušeno železnico, ceste, kup razvalin, kjer bi morala stati že davno nova stanovanjska hiša. Sploh je vsa država še vedno v velikem neredu, ki ga je zapustila vojna. Zato bi imela prav Italija dela za vse, tudi za tiste, ki morajo danes beračiti po svetu za zaposlitev, za košček kruha, da ga morejo nuditi svojim lačnim družinam.

Današnja vlada, vse premalo skrbi za dobrobit svojega naroda. Ako bi izpolnila le trohico obljub, ki jih je dajala za časa predvolivne kampanje, bi bilo prav gotovo čisto drugačno današnje stanje naših emigrantov.

Nesreča pri delu

V soboto popoldne je 40-letni posestnik Lenardič Ivan iz Crneje pospravljal po skednju. Med delom je pozabil, da so podne deske slabe in je iz neprevidnosti stopil na trhlo desko, ki se je vdrla. Nesrečnež je tako nerodno padel, da si je zlomil levo nogo in so ga morali prepeljati v videmsko bolnišnico.

Nasilni starec

Pred videmski sodiščem se je moral zagovarjati 70-letni Alojz Juretič, ker je dne 27. oktobra ranil z nožem svojega pastorka. Mož se je namreč ta večer nekoliko opil in se začel prerekati s svojo ženo zaradi ljubosumnosti ter jo močno pretepel. Materi na pomoč je priskočil 25-letni Ubald Jurij, katerega je pa surovi očim večkrat hudo ranil z nožem v roko. Starca je sodišče zaslišalo in mu naložilo 4 mesece pogojnega zapora.

Goriški župan se je vrnil

Goriški župan dr. Bernardis se je v nedeljo vrnil iz Rima, kjer se je mudil teden dni po županskih opravkih. Na prihodnji občinski seji, ki bo jutri 17. t. m., bo župan podal podrobno poročilo o svojih razgovorih v Rimu z uradniki raznih ministrstev in ustanov, s katerimi je razpravljal o potrebah goriške občine in o najboljši rešitvi njenih perečih problemov.

ISTRSKI DNEVNIK

PODRUŽNICA UREDNIŠTVA PRIMORSKEGA DNEVNIKA V KOPRU - ULICA C. BATTISTI 301/a PRITL. - TEL. 70

Istrski partizani za prvi maj

Da bi praznovanje 1. maja poteklo čim veličastneje, je okrožni odbor združenja partizanov za Istro na svoji redni seji 12. t. m. prišel do naslednjih sklepov:

1. Vsi partizani Istrskega okrožja naj pričnó s pripravami za praznovanje 1. maja, mednarodnega praznika delavcev, in naj nudijo vso oporo krajevnim organizacijam, da bi te lahko izvedle naloge, določene za čim uspešneje praznovanje.

2. Vsaka organizacija naj pošlje enega izmed tovarišev do ZDTV, kjer bo petdnevni tečaj, namenjen telovadnim vaditeljem.

3. Partizani bodo udeleženi pri telovadnih vajah z lastnim zastopstvom, zato naj organizacije na široko mobilizirajo vse svoje člane.

4. V vseh organizacijah, kjer še niso sestavljene skupine in pripravljalni odbori, naj se za te čim prej poskrbi.

5. Vsak partizan ali aktivist si mora preskrbeti svetlo srajco in temne hlače, da bodo na ta način lahko vključeni 1. maja v sprevod.

6. Cin in odlikovanja, dosežena v osvobodilni borbi, bo vsak tovariš nosil na levi strani prsi; častniki naj si preskrbe pasove.

7. Pokrivalo in rdeč robec bo vsakemu tovarišu prekrbel okrožni odbor združenja partizanov.

8. Okrožni odbor združenja partizanov bo poskrbel zato, da bodo vsi borci in aktivisti prejeli prvomajske znake, ki bodo razdeljeni na množičnih sestankih.

9) Ker partizanska organizacija nima lastnega prapora, vabimo organizacije, naj sporoče zadevne predloge in pošljejo osnutke. Posebna komisija pri OZP bo izbrala najboljši predlog in izdelala enoten prapor za vse okrožje.

10. Organizacije naj pričnó takoj s pripravami in na množičnih sestankih pozovejo člane, da z vsemi silami podprejo pripravljalni odbor za praznovanje 1. maja.

Vsi in vse za praznovanje 1. maja!

Obroki zajamčene preskrbe za marec

Težki delavci z nakaznico R-1 bodo prejeli: Dnevno kruha na 1 odrezek 700 g kruha, ali na vse odrezke mesečno 16275 g pšenične moke, na odrezek R-1—K-1-III 2000 g koruzne moke; na vse odrezke 101—102, 103—104 1200 g maščob; na oba odrezka 121—122 1500 g sladkorja; na vse odrezke 111—112, 113—114 3000 g mesa; na oba odrezka 123—124 150 g kave; na odrezek 125 300 g mila; na odrezek 126 1000 g riža; na odrezek R-1—K-2-III 3000 g testenin; na odrezek 127 100 g toaletnega mila in na odrezek 128 500 g paradižnikove mezge.

Srednji delavci z nakaznico R-2 bodo dobili: Dnevno 500 g kruha na en odrezek, ali mesečno 11625 g pšenične moke na vse odrezke; 1000 g koruzne moke na odrezek R-2— K-1-III; 1100 g maščob na vse odrezke 201—202, 203-204; 1200 g sladkorja na oba odrezka 221—222, 240 g mesa na vse odrezke 211—212, 213—214; 100 g kave na oba odrezka 223—224; 300 g mila na odrezek 225; 500 g riža na odrezek 226; 2000 g testenin na odrezek R-2 —K-2-III; 100 g toaletnega mila na odrezek 227 in 500 g paradižnikove mezge na odrezek 228.

Lahki delavci z nakaznico R-3 bodo prejeli: Dnevno 400 g kruha na en odrezek, ali mesečno 9300 g pšenične moke na vse odrezke; 1000 g koruzne moke na odrezek R-3—K-1-III; 1000 g maščob na vse odrezke 301—302, 303—304; 1000 g sladkorja na oba odrezka 321—322; 2000 g mesa na vse odrezke 311—312, 313—314; 100 g kave na oba odrezka 323—324; 300 g mila na odrezek 325; 500 g riža na odrezek 326; 1000 g testenin na odrezek R-3—K-2-III; 100 g toaletnega mila na odrezek 327 in 500 g paradižnikove mezge na odrezek 328.

Dojenčki na nakaznico D-1 bodo dobili: Dnevno kruha na en odrezek 300 g, ali mesečno 6975 pšenične moke na vse odrezke; 1000 g koruzne moke na odrezek D-1—K-1-III; 400 g maščob na vse odrezke 401—402, 403—404; 750 g sladkorja na oba odrezka 421—422; 600 g mesa na vse odrezke 411-412, 413—414; 100 g kakaovih proizvodov na oba odrezka 423—424; 300 g mila na odrezek 425; 1000 g pšeničnega zdroba na odrezek D-1—K-2-III in 100 g toaletnega mila na odrezek 427.

Mladina od 2 do 7 let prejme na nakaznico D-2 dnevno 300 g kruha na en odrezek, ali 6975 g pšenične moke na vse odrezke; 1000 g koruzne moke na odrezek D-2—K-1-III; 600 g maščob na vse odrezke 501—502, 503—504; 750 g sladkorja na oba odrezka 521—522; 1000 g mesa na vse odrezke 511—512, 513—514; 200 g kakaovih proizvodov na oba odrezka 523—524; 150 g mila na odrezek 525 in 1000 g pšeničnega zdroba na odrezek D-2—K-2-III.

Mladina od 7 do 14 let dobi na nakaznice D-3 dnevno 350 g kruha na en odrezek, ali mesečno 8135 g pšenične moke na vse odrezke; 1000 g koruzne moke na odrezek D-3—K-1-III; 800 g maščob na vse odrezke 601—602, 603—604; 800 g sladkorja na oba odrezka 621—622; 1200 g mesa na vse odrezke 611—612, 613—614; 300 g kakaovih proizvodov na oba odrezka 623—624 in 150 g mila na odrezek 625.

Splošne nakaznice G-1 dajejo pravico do prejema: dnevno 300 g kruha na en odrezek, ali mesečno 6975 pšenične moke na vse odrezke; 1000 g koruzne moke na odrezek G-1—K-1-III; 600 g maščob na vse odrezke 701—702, 703—704; 600 g sladkorja na oba odrezka 721—722; 1600 g mesa na vse odrezke 711—712, 713—714 in 150 g mila na odrezek 725.

Splošne nižje nakaznice G-2 upravičujejo prejem: dnevno 250 g kruha na en odrezek, ali mesečno 5810 pšenične moke na vse odrezke; 1000 g koruzne moke na odrezek G-2—K-1-III; 400 g maščob na vse odrezke 801—802, 803—804 in 1000 g mesa na vse odrezke 911—812, 813—814.

Potrošniška nakaznica za krušarice po vezanih cenah VC-K upravičuje prejem mesečno 7000 g enotne moke na odrezek VC-05 in 5000 g koruzne moke na odrezek VC-06.

Potrošniška nakaznica maščobe po vezanih cenah VC-M daje pravico do prejema 800 g maščob na odrezek VC-23.

Potrošniška nakaznica za milo in razno po vezanih cenah VC-R upravičuje prejem 1000 g sladkorja na odrezek VC-09; 300 g mesa na odrezek VC-111 in še 300 g na odrezek VC—R.112 ter prejem 300 g mila na odrezek VC-110.

Dopolnilne nakaznice za noseče žene upravičujejo do prejema 500 g maščob; 1600 g sladkorja in 1500 g mesa.

Dopolnilne nakaznice za bolnike izven bolnice dajejo pravico do prejema 500 g maščob; 1000 g sladkorja in 3000 g mesa.

Mesečnemu obračunu izdanih živil na nakaznice VC je priložiti tudi odgovarjajoče odvzete nakupne bone.

Živila na nakaznice VC smejo prodajati samo kmetijske zadruge.

Petroleja na odrezek 18-A bo mogoče prejeti 2 litra, na odrezek 18-B 2-50 l in na odrezek 18-C 3 litre.

Tobačnih izdelkov bo prejel vsakdo 140 g na vsak odrezek št. 29, 30, 31 in 32. Na rdeče odrezke za žene se deli ista količina.

Obračun odrezkov za petrolej je dostaviti okrajnemu gospodarskemu odseku, ker se bo izdalo novo nakazilo le na podlagi tega obračuna.

Vsi trafikanti morajo oddati do vsakega 5. v mesecu točen obračun o prejetih in izdanih tobačnih izdelkih okrajnemu gospodarskemu odseku ter priložiti odgovarjajoče odrezke. V nasprotnem primeru ne bodo prejeli novega kontingenta tobaka.

Trgovcem ali zadrugam je prepovedano izdati hrano na že odrezane odrezke. Vsak potrošnik mora pri prevzemu živil predložiti živilsko nakaznico, od katere se mu odvzame pripadajoči odrezek na pripadajočo količino živil.

V kolikor imajo trgovine zaloge, lahko pričnejo takoj izdajati akontacije na podlagi gornjih obrokov.

Delitev se zaključi dne 25. marca za vse predmete razen za kruh in meso.

Kdor je rojen plazilec, ne more letati

V nedeljo 13. marca so delegati naših kmečkih sindikalnih podružnic stopili pred vrata dvorane v Ulici Conti v Trstu, z namenom sodelovati pri delu «kongresa».

Marsikateri naš človek je mislil, da ne bodo vidalijevci vnašali na ta «kongres» razdora med kmeti cone A in B. Saj člen sindikalnega statuta jasno govori, da so glavni cilji organizacije: zajeti v eno edinstveno organizacijo vse delavce ne glede na narodnost, vero in politično prepričanje. To poudarja še posebno tretji člen, ki pravi, da je organizacija neodvisna od vsakršnih političnih strank in da ni dovoljeno nikakršno politično vmešavanje v okviru organizacije.

Če bi tistim, ki so sklicali «kongres», bili resnično na srcu interesi kmetov, bi prav gotovo z veseljem in hvaležnostjo sprejeli delegate iz cone B. Saj jim je dobro znano, da ima sindikalna organizacija v coni B približno 9000 članov. Prav tako jim je dobro znano, kako so naši kmetje nesebični in preizkušeni, saj niso samo enkrat podpirali na tržaških ulicah pravičnih zahtev delovnega ljudstva cone A. Veliko število naših delegatov, čez štiri sto, bi dalo kongresu tisto veljavnost, ki jo mora imeti vsak pravi kongres. Tako pa je kongres propadel zaradi nekaterih hinavskih voditeljev, ki se proglašajo za branitelje kmečkega stanu samo z lepimi besedami, z dejanji pa pomagajo tistim, ki so skozi stoletja izkoriščali našega kmeta. Bil je le — sestanek — nekaterih kmetov iz cone A in še to le pod pritiskom največjih razbijačev tržaškega demokratičnega gibanja. Tem pravimo navadno vidalijevci, v resnici pa bi jim mogli reči: hlapci imperializma številka ena. Pa naj bo, saj niso krivi, ker Gorki je napisal: — «Kdor je rojen za plazilca, ta ne more letati».

C....r.

Simfonični koncert

V četrtek 24. marca bo v dvorani nad kavarno «Loggia» simfonični koncert, ki ga bodo izvajali gojenci glasbene šole iz Pirana, z zelo bogatim sporedom. Koncert organizira italijansko prosvetno društvo v Kopru.

Tinjan nad Škofijami

Da bo lepše uspel prvi maj

Zdi se, da nas je iz molka zbudil veter, ki je pričel pihati po lahkem dežju in nam prinaša glasove, kako se povsod pripravljajo, da bodo čim lepše proslavili največji delavski praznik. Ne mislite pa, da nismo že nekaj napravili, le v časopisih se nismo oglasili že — eno leto.

Napravili smo obvezo, da bomo do prvega maja prispevali s 1500 prostovoljnimi urami pri delih splošne koristi. Do sedaj smo napravili že 735 ur pri popravljanju električne napeljave. Vsak dan je na delu sedem do osem tovarišev. Se pravi, da smo napravili že skoro polovico prevzetih obvez.

Tako naj gre ta prvomajski glas iz visokega Tinjana po vsej Istri. Naj odjekne še na drugo stran meje, da bodo ljudje tam slišali, kako napredujemo.

Odmevi praznovanj 8. marca

V DEKANIH. Naše žene so ta dan praznovale zelo svečano. Že zgodaj zjutraj je plapolanje zastav dajalo praznično razpoloženje vasi. Skupina praznično oblečenih žena je čakala, da ponese kot delegacija pozdrave in darove v tovarno v Izolo in v bolnico v Trst. Žene v Izoli so prisrčno sprejele našo delegacijo, ji razkazale tovarno in v zameno za izročene darove poklonile najlepše izdelke tovarne Arrigoni. Tudi v tržaški bolnici je bil ganljiv prizor. Štiri bolne sovaščanke so se s solznimi očmi toplo zahvaljevale ter pripovedale in razlagale sosedam Tržačankam, kako lepo je v naši coni na praznik žena. Tretja delegacija pa je odšla v Koper na okrožno prireditev in se vrnila zvečer vsa navdušena.

Lepo je uspela proslava tudi v vasi. Petje, lepe recitacije pionirjev, nastopi otrok iz otroškega vrtca, ki so v raznih pesmicah izrażali ljubezen svojim namicam, so ustvarili prijetno razpoloženje.

Zanimanje je vzbudila igra «Politika». Tovarišice so dobro podale svoje vloge. Posebno je Dora dobro prikazala vlogo apolitične žene, katero je uspešno prepričala aktivistka Vera. Lepo sta tudi podala vlogo Gerica in mali Jurček, kar je napravilo dober vtis na vse žene in ostale udeležence.

Kot najbolj delovna je bila nagrajena žena Košana Milka.

Č. M.

* * *

V VANGANELU. Že ves teden pred praznikom smo se pripravljale, nanj. Na dan osmega marca zjutraj smo se nekatere udeležile prostovoljnega dela, druge pa so kot delegacija pohitele s polnimi jerbasi darov v italijanski Dijaški dom v Koper, da obdarijo otroke. Zvečer smo priredile kulturno prireditev z zelo pestrim sporedom. Nastopil je tudi domači pevski zbor žena-pevk. To pot smo prvič pozdravile v naši sredi žene iz vasi Potok, ki je bila med letom priključena k našemu KLO. Po končanem sporedu sta bili nagrajeni za svoje požrtvovalno delo tovarišici Justina iz Vanganela in Olga iz Potoka. Ob zvokih domače godbe smo nato zarajale in se veselile pozno v noč. Ko smo navdušene odhajale domov, je v vsaki izmed nas bila poživljena volja do nadaljnjega dela, da v sedanji borbi in v utrjevanju enotnosti naših vrst kujemo lepšo bodočnost našim otrokom.

ALI SI ŽE NAROČNIK «PRIMORSKEGA DNEVNIKA»

IZ CENTRA ZA ITALIJANSKO KULTURO

Krojni tečaj na šivilje

Pod pokroviteljstvom italijanskega kulturnega krožka bo brezplačen krojni tečaj pod vodstvom izkušenega mojstra krojenje.

Vpisovanja sprejema Center za italijansko kulturo od 20. marca dalje od 8. do 12. ure na sedežu Centra-Titov trg.

Najboljši udeleženki tečaja bo ob zaključku podeljena tudi lepa nagrada. Vabljene so vse vajenke in šivilje, da se tečaja udeležijo.

S tečajem prično prvega aprila.

BILO JE V LENINGRADU...

Aleksander Čakovski

LJUBEZENSKA ZGODBA VOJNEGA DOPISNIKA

39

«Kam ste se odpravili?» me je vprašal zdravnik, ko sem se vrnil v šotor.

«Pri letal

NAŠE NALOGE V SEDANJEM POLITIČNEM POLOŽAJU:

Pojasnjevati tržaškemu proletariatu in širokim ljudskim množicam dosledno, revolucionarno, protiimperialistično linijo konkretne vsakodnevne borbe in jih ponovno aktivizirati na prejšnjo stopnjo revolucionarne borbenosti

Drugi del poročila tov. Branka Babiča na posvetovanju KP za Tržaško ozemlje 13. t. m. v Trstu

(Nadaljevanje in konec)

Neposredno po vojni je vodstvo KPI še bolj izgubilo revolucionarno perspektivo in šlo na skrajno oportunistično linijo, na linijo parlamentarnih iluzij, ko si je postavilo za glavni cilj zmago na parlamentarnih volitvah v buržoazni demokraciji. Nekateri vodeči člani KPI so bili tako naivni, da so res mislili, če bi KPI po naključku dobila en glas večine, da bi ji buržoazija kar enostavno in velikodušno izročila oblast v roke. Res skrajno nemarksistično je misliti, da bo buržoazija tako naivno «demokratična» in samo zaradi enega papirnatega glasu izročila oblast proletariatu. Takšna linija vodi v skrajno oportunistične odklone od dosledne revolucionarne linije.

Poglejmo samo en primer, kako je takšna linija KPI nujno vplivala tudi na njen odnos do tržaškega vprašanja. Ker je KPI rabila vsak glas, da bi lahko zmagala» na parlamentarnih volitvah, je zato morala paziti, da ne bi buržoaziji nudila političnega orožja, s katerim bi jo tolkla v volivni borbi. Zato je morala KPI biti bolj papeška kot papež sam in se odločno boriti za priključitev Trsta k Italiji. Trst je po mnenju vodstva KPI predstavljal važno postavko v volivni borbi in je lahko pomenil toliko in toliko glasov več ali manj. Treba je bilo računati na nacionalistična čustva v italijanskem narodu in zato biti najboljši pobornik vračanja Trsta k Italiji. Koliko glasov je KPI prineslo takšno stališče do tržaškega vprašanja, ne vemo, dejstvo pa je da so vsaj nekateri člani vodstva KPI smatrali, da smo mi krivi, ker ni zmagala na volitvah 2. junija 1946, in ji tako onemogočili prevzem oblasti v Italiji in sicer samo zato, ker smo se borili za priključitev Trsta k Jugoslaviji. Ko so nam to očitali, so uporabljali neko volivno aritmetiko in meni osebno dokazovali, da bi dobili 51% vseh oddanih glasov, če bi tudi mi zastopali stališče priključitve k Italiji, tako da smo jim pa preprečili volivno zmago in s tem zmago revolucije v Italiji. Obtoževali so nas, da smo s stališča nekih naših ozkih interesov škodovali revoluciji v Italiji. Iz tega bi lahko sklepali, po logiki teh tovarišev iz vodstva KPI, da so tudi ostale kompartije na čelu z boljševiško partijo Sovjetske zveze krive poraza revolucije v Italiji, ker so pač tako odločno zagovarjale priključitev Trsta k Jugoslaviji. Res čudna logika, vsekakor pa niti najmanj marksistična in revolucionarna.

Poleg vsega tega je pa linija strankarskega sistema formalne buržoazne demokracije KPI omogočala reakciji, da je s pomočjo vseh mogočih strank razbijala enotnost širokih ljudskih množic, da je tako onemogočala vsestransko povezavo delavcev, kmetov ter srednjih slojev in delovne inteligence na čelu s proletariatom in njegovo komunistično partijo. Partija se je pojavljala samo kot predstavnica svojih pristašev, v glavnem delavcev — in še to ne vseh — ne pa kot predstavnica interesov vsega delovnega ljudstva, kar bi bilo mogoče, če bi KPI vodila politiko široke ljudske fronte z revolucionarno perspektivo prevzema oblasti. Se mnogo je raznih napak in slabosti, ki jih ima KPI in ki nujno izvirajo z takšne oportunistične politične linije, v katero se pa ne bomo spuščali, ker bi izgubljali preveč časa in ker je že prikaz teh osnovnih napak zadosten za razumevanje pretekle pa tudi sedanje linije KPI.

Na prvem zasedanju Informbiroja je bila ravno ta linija KPI v teh osnovnih potezah kritizirana. Posledica te kritike je bila tudi avtokritika KPI, ki je bila podana na zasedanju CK KPI v novembru 1947. in na kongresu partije v januarju 1948.

Na teh dveh mestih je bila precej jasno obsojena linija KPI za časa narodno-osvobodilne borbe, njeno stališče do CLN in do parlamentarnih iluzij. Kot rezultat te avtokritike je bila podana linija široke ljudske fronte, prehoda na revolucionarnejše oblike borbe in neposredne perspektive ljudske demokracije na poti v socializem. Na žalost je do danes ta linija obvisela v zraku, ni se konkretizirala v dejanjih. Edini poskus je bil z Ljudsko fronto, ki se je formirala po kongresu partije v začetku 1948. leta in ki je nastopila na volitvah 18. aprila 1948. Je pa ta Ljudska fronta nosila v sebi osnovne slabosti CLN in sicer, da je bila le koalicija, ki je obstajala v vrhovih, ne pa organizirana v širokih ljudskih množicah na bazi resnične borbene in revolucionarne enotnosti. Poleg tega je ta Ljudska fronta bila formirana bolj v perspektivi volivnega bloka, ne pa resnično delujoče in borbene politične organizacije ljudskih množic. To se pravi, da je v sebi še vedno nosila parlamentarne iluzije. Potem je popolnoma razumljivo, da je takšna Ljudska fronta takoj razpadla, čim je doživela neuspeh na volitvah, gledano seveda s stališča samo volivne perspektive.

Tako je KPI po vseh izkušnjah, ki jih je doživela in iz katerih bi se lahko marsikaj naučila, šla naprej po isti poti, po kateri v bistvu hodi še danes, noseč s seboj vso obremenjenost prejšnjih napak.

V luči takšne analize politične linije KPI laže razumemo poslednje dogodke tudi pri nas v našem demokratičnem gibanju po objavi resolucije Informbiroja, osnovne vzroke današnje razdvojenosti v tržaškem delavskem in demokratičnem gibanju ter politične osnove Vidalijeve frakcionaške skupine.

Morda nam bo kdo zaradi tega očital, da nismo odgovorni ne dorasli za to, da kritiziramo politično linijo KPI. Mi mislimo, da smo popolnoma upravičeni, da kritiziramo vse takšne napake in slabosti politične linije KPI, kolikor se ta linija odraža posredno ali neposredno v tržaškem delavskem in demokratičnem gibanju. Kot tržaški komunisti imamo dolžnost, da tržaški proletariat učimo in ga vzgajamo v doslednem revolucionarnem duhu in mu odkrivamo vse negativne pojave, ki se skušajo in bi se skušali vnašati v njegove vrste in tako slabiti njegovo revolucionarno borbenost. Koliko smo dorasli temu, pa naj govorijo naša dejanja. Mi s tem niti najmanj ne mislimo podcenjevati italijanski proletariat. Nasprotno, mi visoko cenimo revolucionarno sposobnost italijanskega proletariata. Če pa prikazujemo napake in slabosti njegovega vodstva, ki se negativno odražajo tudi pri nas; pa tudi v odnosu do madnarodnega delavskega gibanja, katerega del smo tudi mi, potem vršimo samo svojo komunistično in internacionalistično dolžnost.

Ko kritiziramo napake in slabosti vodstva, ne mislimo s tem KPI odrekati tiste vloge, ki jo ima kot najnaprednejša in najbolj revolucionarna sila v italijanskem narodu, ali pa celo započeti borbo proti KPI kot taki. Zlobno bi bilo, če se bi nam to hotelo podtikati. KPI je naša bratska partija in ona vodi danes težko borbo proti reakcionarni buržoaziji v deželi in proti imperializmu sploh. KPI je edina garancija, da si bo italijanski narod priboril končno osvoboditev. Z našo kritiko mislimo opozoriti samo na tiste negativne strani, ki škodujejo borbi italijanskega proletariata in kolikor ima to tudi negativne posledice na tržaško gibanje, želeč s tem, da bi KPI te slabosti in napade čimprej premagala v korist celotnega revolucionarnega gibanja.

Resolucija IU ne predstavlja osnovnega razloga razbitja enotnosti tržaškega demokratičnega gibanja

Tako, tovariši, lahko preidemo na analizo situacije pri nas in na dogodke po objavi resolucije Informiroja. Po vsem tem, kar smo rekli, je sedaj še bolj jasno, da resolucija Informbiroja in različno gledanje na njo ne predstavlja osnovnega razloga, da je prišlo pri nas do razbitja enotnosti demokratičnega gibanja in njene vodilne sile kompartije, ampak da je bila ona samo močno sredstvo v rokah KPI, da je preko Vidalija in njegovih frakcionašev začela uveljavljati bolj odločno in odkrito svojo nacionalistično in oportunistično linijo do tržaškega vprašanja in njegovega revolucionarnega gibanja. Zato je bilo potrebno obsoditi vso preteklo revolucionarno linijo naše partije in jo prikazati kot nacionalistično, naslanjajoč se seveda na obtožbe iz resolucije Informbiroja o «nacionalizmu» KPJ. Zato je bilo potrebno tudi prikazati preteklo herojsko borbo tržaškega proletariata kot avanturistično samo iz tega razloga, ker tudi Jugoslavijo obtožujejo avanturizma, ko s petletnim planom gradi socializem v svoji deželi. Značilne so izjave v tem pogledu GASPARINIJA takoj prve dni po objavi resolucije Informbiroja, ki kažejo na izbruh dolgo zadržanega oportunizma: «Kaj je potreba za vsako malenkost proglašati stavke, sindikati morajo prenehati s političnimi stavkami». In to je bilo izrečeno takrat, ko je reakcija začutila razdor v delavskem gibanju in vsled tega njegovo oslabitev ter sprožila politično ofenzivo proti tovarniškim odborom, proti delavcem, ki so branili dvojezičnost v tvornicah, kar je dovedlo do znanih procesov in obsodbe delavcev. Tako stališče Gasparinija je pomenilo umik brez borbe na celi črti pred razrednim sovražnikom, ki je začel nastopati močneje, ko je začutil oslabljene in kolebljive vrste nasprotnika. Gasparini je dejansko takrat izražal v vsej globini ves oportunizem in umik pred razrednim sovražnikom, ki ga je začela odkrito vnašati frakcionaška skupina v tržaško delavsko gibanje. To je bil akt sproščenosti dolgo uklenjenega oportunizma in likvidatorstva ljudi, ki se ves čas niso mogli osvoboditi nacionalističnih in oportunističnih napak linije KPI in ki so ves čas revolucionarne borbe tržaškega proletariata stali ob strani ali pa jo skušali ovirati, ker ji ta borba pač ni dovoljevala, da bi se sprostili v svojem oportunizmu. Smešno se nam zdi dejstvo, vendar pa karakteristično, da je Gasparini 90% sej izvršilnega komiteja naše partije dobesedno prespal.

Na tej liniji se je tudi sprožila od strani frakcionašev, na osnovi resolucije Informbiroja, brezobzirna gonja laži in klevet proti novi Jugoslaviji. Pri tej gonji se poslužuje celo najbolj očitnih imperialističnih provokacij nasproti Jugoslaviji, prikazujejo jo kot nacionalistično državo, ki naj bi postala oporišče imperializma v borbi proti Sovjetski zvezi itd. Potrebno je bilo izkoristiti resolucijo Informbiroja do kraja, da bi delavske in demokratične množice odvrnili od nje in so jih tako skušali pripraviti, da sprejmejo linijo KPI z vsemi njenimi sektaškimi in oportunističnimi napakami in nacionalistično linijo priključitve k Italiji. Pri tem najbolj nesramno izrabljajo celo marksizem-leninizem, ko «teoretično» skušajo prikazati, kako je priključitev Trsta k Italiji napredna in v interesu revolucije, češ ker je Jugoslavija izdala enotno socialistično fronto, v Italiji pa obstaja močna KPI, ki je v enotni socialistični fronti. Kakor smo že enkrat rekli, pa pri tem pozabljajo samo na «majhno» okolnost, in sicer, da KPI ni na oblasti in da je danes v Italiji na pohodu nov klerofašizem po delni krivdi tudi KPI in da je parola priključitve Trsta k Italiji parola italijanskega imperializma De Gasperijeve vlade. Tako postavljanje načela marksizma-leninizma o nacionalnem vprašanju niti potvarjanje istega, ampak čisto enostavno izrabljanje marksizma-leninizma za prikrivanje in vtihotapljanje nacionalistične in protimarksistično-leninistične linije v delavsko gibanje. To je na liniji kontrarevolucije, na liniji razrednega sovražnika delavskega gibanja.

Po istih metodah in z istimi cilji vodijo tudi gonjo proti coni B — jugoslovanskega področja Tržaškega ozemlja. Dosledni svoji liniji postavljajo frakcionaši na isto stopnjo celo jugoslovansko vojsko z okupacijo cone A po anglo-ameriških četah. Se več! Trdijo namreč, da istrsko prebivalstvo komaj čaka, da bi bilo «rešeno» jugoslovanske okupacije in policijskega terorja, ki naj bi se nad njim izvajal. Že samo po sebi je tako postavljanje stvari vse prej kot razredno in marksistično-leninistično, ker pri tem pozabljajo, da je jugoslovanska armada revolucionarna ljudska armada, produkt ljudske revolucije. Ko pa na drugi strani istočasno več ali manj molče gredo preko kolonialne in okupatorske politike anglo-ameriške vojne uprave v coni A in pri tem ne delajo razlike med jugoslovansko in anglo-ameriško okupacijo, pomeni objektivno podpirati anglo-ameriški imperializem, kar je popolnoma v skladu z dejstvom, da Austin, ameriški delegat pred OZN, uporablja argumente Vidalijevih frakcionašev proti coni B, v obrekovanju Jugoslavije.

Po vsem tem se nam danes prav nič čudno ne zdi, da Togliatti v buržoaznem parlamentu obtožuje buržoazno De Gasperijevo vlado, da je premalo napravila, da bi bil Trst priključen k Italiji, in da servilno pristaja na politiko ameriških imperialistov, ki drže sedaj Trst v rezervi kot mamilo, s katerim da «nameravajo plačati beograjskega izdajalca». Komaj je treba povedati, da spada tudi ta trditev voditelja KPI med rezultate breznačelne kampanje, ki se vodi proti KPJ in njenim voditeljem, kakor so vse ostale podobne trditve. V istem hipu, ko Sovjetska zveza postavlja pred OZN zahtevo po spoštovanju mirovne pogodbe in imenovanju guvernerja, objavlja rimska «Unità» «politično noto», v kateri sicer hoče spretno biti na liniji predloga Sovjetske zveze, v bistvu pa ponavlja zahtevo po priključitvi k Italiji, obenem pa imenuje nekdanjo jugoslovansko zahtevo po Trstu kot jugoslovanski šovinizem. V isti sapi pa list «Il Lavoratore», ko prinaša to noto in jo komentira, dodaja, da bi bilo potrebno sprejeti zahtevo Sovjetske zveze po imenovanju guvernerja v pričakovanju drugih solucij. (Ni nobenega dvoma, na kakšne solucije pri tem mislijo. V čem je tu doslednost internacionalistične politike in na liniji Sovjetske zveze? Istočasno ko se ona bori za mir in spoštovanje mednarodnih pogodb, ki jih anglo-ameriški imperialisti kršijo v pripravljanju nove imperialistične vojne, se pa izraža stališče o priključitvi k Italiji. Taka politika je lahko objektivno samo na liniji italijanskega imperializma in imperializma sploh ter proti interesom svetovnih demokratičnih sil in proti Sovjetski zvezi. Taka politika logično vodi potem v nemarksistično postavljanje nacionalnega vprašanja, ko se nam skuša servirati preko Gasparinija rešitev nacionalnega vprašanja za Gornje Poadižje, (ki ni nobena rešitev), kot primerno za Trst in Julijsko krajino.

Prav gotovo ni takšna nemarksistična «teorija» o nacionalnem vprašanju Gasparinijev produkt, ampak je to stališče vodstva KPI, ki skuša propagirati svojo «teorijo» o nacionalnem vprašanju po svojem nacionalističnem receptu in tako mešati glave tržaškemu in tudi svojemu proletariatu.

Kako je mogoče spraviti v skład vse to z internacionalizmom, marksizmom-leninizmom, ki se tako poceni danes uporablja na nasprotni strani? Vsekakor na noben način. Niso besede odločilne, pa četudi jih z ne vem kakšnim zanosom in neštetokrat izgovarjaš, ampak odločilna so dejanja. Dejanja pa kažejo, da se danes izrablja marksizem-leninizem za prikrivanje oportunizma vseh vrst, za odstopanje od dosledne revolucionarne borbe, za likvidatorstvo, za objektivno služenje reakciji in imperializmu, za čisto navadni nacionalizem in končno tudi za antisovjetizem; res: tudi antisovjetizem. Dejstva so pač najvernejši izraz objektivne resnice.

* * *

Poglejmo še nekoliko, kako se vsa ta politika konkretno odraža na našem terenu in kakšne oblike ona zavzema do vsakega vprašanja posebej.

Ko so Vidalijevi frakcionaši trenutno uspeli s pomočjo resolucije Informbiroja, razbiti enotnost naše partije in celotnega demokratičnega gibanja, so začeli z vso vnemo vnašati v naše gibanje že navedene oportunistične odklone. V svoji frakcionaški skupini so začeli uveljavljati politično linijo KPI in jo usmerjati na strankarsko borbo buržoaznega parlamentarizma. Nič več boljševiške in kadrovske partije, ampak masovne partije, sposobne le za strankarsko in volivno borbo. Parola, ki se propagira v množice članstva partije, da je dovolj, če se vpišeš v partijo, da pa ni nujno potrebno biti aktivist, izraža menjševiški princip partije, ki naj odgovarja potrebam volivne strankarske borbe. Posledica takega gledanja na partijo je nujno razbitje Ljudske fronte in zreduciranje množičnih organizacij v navadne agenture partije, ne pa borbene organizacije širokih ljudskih množic pod vodstvom partije. Nam so očitali, da smo skrili partijo v množične organizacije, da se je partija vtapljala v množicah, na drugi strani pa, da hočemo množične organizacije pretvoriti v navadno orodje partije. Sicer je v tem nelogičnost in niti eno niti drugo ne odgovarja resnici.

Naša partija igra odkrito in pošteno vodilno borbo v vseh množičnih organizacijah, ki jo vsi resnični in pošteni demokrati priznavajo in ni nikomur skrita. To vodilno vlogo naše partije sprejemajo široke ljudske množice, ne zato, ker bi ona imela neke pisane posebne pravice, ampak zato, ker je kompartija najbolj dosledna in najbolj borbena v zahtevi in obrambi demokratičnih pravic najširših ljudskih množic, zato ker ima največ izkušenj v borbi proti sovražnikom ljudstva, ki jih daje na razpolago širokim ljudskim množicam in s tem postaja njih resnični voditelj.

Rezultati politike frakcionaške skupine v množičnih organizacijah

Do kakšnih rezultatov pa vodi politika frakcionaške skupine v odnosu do množičnih organizacij? Ona se dejansko odreka vodstvu širokih nepartijskih ljudskih množic in omejuje svojo aktivnost v glavnem samo na svoje pristaše, tako da najširše ljudske množice ne vidijo v takšni kompartiji svoje vodilne sile, ampak bolj strankarsko grupo, ki predvsem brani svoje ozke strankarske koristi. S takšnim odnosom do množičnih organizacij jih pretvarja v svoje čisto navadne politične agenture, ki jih izrablja v svoje strankarske koristi. Torej če se govori o množičnih organizacijah kot o orodju partije, potem to velja za Vidalijevo frakcionaško skupino. Taka politika pa dejansko vodi do razbijanja množičnih organizacij — pri nas še konkretno do razbijanja italijansko-slovenskega bratstva — in jih zreducira na ozke skupine brez množic, ki od časa do časa po nalogu partije — izdajo kakšno resolucijo, ki pa ostane brez življenja, kvečjemu vpliva demobilizacijsko in ustvari zmedo v enem delu ljudskih množic. Na takšne politične agenture bi frakcionaši hoteli omejiti množične organizacije. To pomeni dejansko bežati od ljudskih množic, ne imeti zaupanja vanje in odreči se vodstvu teh množic v revolucionarni borbi za oblast, pomeni odreči se revoluciji. Vsakodnevna politika Vidalijeve frakcionaške skupine nam to vedno bolj dokazuje. Parola «čiste razredne» linije je samo zavesa, za katero frakcionaši skrivajo svoj najhujši oportunizem.

Najbolj izrazit primer take politike je poskus organiziranja kongresa kmečke kategorije Enotnih sindikatov, ko so hoteli pripraviti kongres na tihem, brez mobilizacije članstva, ki naj bi na masovnih zborovanjih diskutiralo o nalogah kongresa in demokratično volilo delegate. Kar na ulici ali na cesti in gostilnah po vaseh so zbirali in lovili delegate na enostaven način kakor greš ti za delegata, če te jaz ne bom zapisal, ne boš šel na kongres, itd. Seveda so pa pri tem zbirali samo zveste Vidalijeve «internacionaliste». Ko so delegati cone B začudno vprašali, kako to, da niso bili povabljeni, saj so vendar člani sindikata, so jim odgovorili, da sindikalni izdajalci nimajo mesta na kongresu. Kaj so hoteli z vsem tem doseči? Nič drugega kot na tihem brez sodelovanja članstva izvoliti nekakšno vodstvo, ki bo slepo kot politična agentura izvrševala ukaze frakcionaške skupine. Budnost članstva je pa preprečila to protirazredni manever. Na podoben način hočejo pripraviti tudi kongres drugih kategorij. Le budnost delavstva lahko prepreči slične manevre proti interesom delavskega razreda.

Kaj v bistvu izraža tako postopanje? To izraža dejansko strah pred množicami, obenem pa razbija sindikat in ga onesposablja za izvrševanje njegovih nalog. Nobena politična agentura ne more mobilizirati široke ljudske množice za revolucionarno borbo. Takšna politika je politika uničevanja vsakega razrednega in revolucionarnega gibanja in to je lahko samo v interesu razrednega sovražnika.

Takšna politika se danes sploh vodi v Enotnih sindikatih, katerega vodstvo so se trenutno polastili Vidalijevi frakcionaši. Frakcionaški pisuni nas pa še sprašujejo, v čem je oportunizem in podrepništvo, ki jim ga očitamo. To jim lahko takoj odgovorimo, če še niso ali pa niso hoteli razumeti naše kritike. Gornji primer jim je že lahko v dokaz. Politika sindikalne enotnosti, ki jo tako proslavlja frakcionaško glasilo, je enotnost na papirju, odnosno je enotnost na osnovi paktiranja z razrednim sovražnikom, ne pa borbena in razredna enotnost z množicami članstva Delavske zbornice, dejansko to ni nobena enotnost. Naj jim zadostuje samo uvodni članek glasila Delavske zbornice «Il Lavoro» z dne 27. februarja t. l. članek med drugim pravi:

«... Danes je direktiva od zgoraj približati se Delavski zbornici in poskušati tako pridobiti izgubljene pozicije, danes je potrebno izvajati politiko ponudene roke, da bi se uspavale vesti in da bi ljudje pozabili neko preteklost polno nasilja in izsiljevanj, političnega izkoriščanja delavcev, ki je vladala leta v našem mestu...» «Čas je jasno napovedati konec tega manevra, ne da bi se zopet skrili za krinko braniteljev delavskih interesov»...

Kaj je vodstvo Enotnih sindikatov odgovorilo na to obsodbo heroiske preteklosti razredne borbe tržaškega proletariata in na takšen poziv «enotnosti»? Nič. Ponuja najprej milostno roko svojim tožiteljem, se pravi, tožiteljem delavskega razreda, in gre preko vseh sramotitev in poskusov zavajanja delavstva. Namesto da bi vodstvo Delavske zbornice razkrinkali kot advokata razrednega sovražnika, mu prepuščajo iniciativo na vsem sindikalnem področju za malenkostne zahteve, na katere delodajalci pristanejo potem, ko si vodstvo Delavske zbornice z velikim hrupom ustvari, ali vsaj misli, da si je ustvarilo videz branitelja delavskih interesov. Za življenjske zahteve delavstva se pa Delavska zbornica in ne voditelji Enotnih sindikatov ne zmenijo. Kje je borba proti odpustom, kje zahteve življenjskega minima itd.? Nikjer! Najbolj očiten dokaz, v čem obstaja enotnost, pa nam daje zadnja stavka delavcev CRDA, se pravi, njeni rezultati. Sporazum, ki je bil sklenjen z delodajalci, predstavlja dejansko izdajo delavskih interesov. Se nikjer na svetu nismo videli, da bi se razredni sindikati sporazumeli z delodajalci o odpustih delavstva in še povrh tega, da bodo ostali zaposleni delavci delali prostovoljno po nekaj ur zanje, tako da bo delodajalec ostal lepšega obraza v spominu odpuščenih delavcev. Te in še ostale točke sporazuma predstavljajo popolno kapitulacijo pred delodajalci in izdajo interesov delavskega razreda. To je prvi konkreten dokaz, viden za vse delavstvo, kakšna je ta enotnost: enotnost na liniji izdaje interesov delavskega razreda. Saj drugače biti ne more, če «sindikalno borbo» vodi vodstvo Delavske zbornice, ta agentura razrednega sovražnika v delavskih vrstah in zakrknjeni oportunist in izdajalec Radich. Takšna enotnost predstavlja zaroto proti delavskemu razredu. Zato dozoreva čas, ko bodo delavci pometli s takšnim izdajalskim vodstvom svojih rednih sindikatov in šli na linijo resnično razredne enotnosti s članstvom Delavske zbornice ob odločnem razkrinkavanju njihovega vodstva.

Podobno linijo frakcionašev, ki vodi do istih rezultatov, poskušajo izvajati med Slovenci. Pod že davno razkrinkano pretvezo, da hočejo pomagati zdravim silam jugoslovanskih narodov, so šli na linijo razbijanja enotnosti slovenskega naroda in njegove Osvobodilne fronte, na razbijanje slovenske kulture in na objektivno pomaganje italijanskim nacionalšovinističnim krogom, ki se besno zaganjajo v vse, kar je slovenskega. Ravno takšna linija je nujno morala dovesti do odkrite protijugoslovanske gonje in se znašla v bistvu na isti liniji belogardističnih emigrantov, domače slovenske reakcije, ki se zbira okoli Slovenske demokratske zveze in tako imenovane «neodvisne» skupine nekaj «sredincev», katere vse skupaj veže sovraštvo do ljudske, demokratične, socialistične Jugoslavije. Ni naključje, da se v slovensko glasilo frakcionašev kot uredniki in pisuni zatekajo ljudje, znani že izza časa narodno-osvobodilne borbe kot protiljudski elementi in agenti belogardizma.

Linija razbijanja enotnosti slovenskega naroda je objektivno pomaganje italijanskim nacionalšovinističnim krogom

Najbolj karakteristično za resolucijo Informbiroja, ki naj bi imela nalogo zbirati okoli sebe tako imenovane zdrave sile jugoslovanskih narodov, je dejstvo, da so osnovne slovenske ljudske množice ostale zveste tradicijam narodno-osvobodilne borbe in njenim pridobitvam, ker predstavljajo resnično zdrave sile slovenskega ljudstva pri nas, medtem ko so se na pozicijah te resolucije znašli — razen nekaj zapeljanih ljudi — sami oportunisti, razbijači, bolno ambiciozni in nezdravi elementi, na čelu z Bidovcem, ki mislijo, da je politično gibanje zaradi njih in ki jim smrdi vsaka resnično revolucionarna borba, kjer frazerstvo ne more imeti veljave. Tem ljudem je vihtenje z rdečo zastavo samo krinka pred ljudskimi množicami, da bi jih laže preslepili in za njo skrili v bistvu svojo oportunistično in protisocialistično dušo. Bidovčevo «zaščitništvo» napredne slovenske kulture je objektivno na liniji domačih italijanskih šovinistov, ki bi radi slovensko napredno kulturo uničili in dovolili kvečjemu takšno «slovensko kulturo», ki prejema blagoslov fašističnega škofa Santina. Vidalijevi frakcionaši pa izrabljajo Bidovčevo skupino, da laže pred množicami skrivajo svoj nacionalizem in razbijanje italijansko-slovanskega bratstva.

Ko takole ugotavljamo dejanski revizionizem revolucionarne linije delavskega gibanja Vidalijevih frakcionašev, ko ugotavljamo, da frakcionaši kaj radi uporabljajo v besedah marksizem-leninizem, da bi lahko v vsakodnevni praksi prikrili revizionizem istega, ne moremo mimo dejstva, ki smo ga že enkrat ugotovili, da v zunanji kampanji po časopisih in zborovanjih, v razgovorih z ljudmi frakcionaši množicam kažejo ponarejen obraz, kadar so pa sami med seboj, si pa snamejo krinko. Na to vprašanje so nam še dolžni odgovor. Na primer: V časopisih in v govorih klevetajo Jugoslavijo, cono B, z znanimi izmišljotinami, na nas kričijo, da smo nacionalisti, trockisti, izdajalci, ko so pa sami med seboj, ugotavljajo, da vse to sicer ni res, ampak da je iz višjih interesov to potrebno vršiti. Kakšni naj bi bili ti višji interesi, da je potrebno danes iz delavskega gibanja odstraniti resnico in na njeno mesto postavili laž? Od kdaj sta laž in potvarjanje resničnih dejstev služila interesom delavskega gibanja? Ali ni to čisto navadni machiavelizem, politično načelo reakcionarnih, buržoaznih strank, ki ne morejo ljudstvu govoriti resnice, ker se bojijo, da ne bi v njihovih besedah ljudstvo spoznalo protiljudsko politiko. Za buržoazne partije je torej lahko tako postopanje družbeno-zgodovinsko opravičljivo, kolikor te partije branijo stari krivični družbeni red in se zato upirajo vsakemu napredku. Ne more pa princip macchiavelizma biti načelo delavskega gibanja, ker ono se bori za napredni družbeni red, v katerem ni privilegiranih kast in razredov in mu ni potrebno skrivati pred množicami svojih ciljev, ker se v interesu teh množic bori. Ali ni macchiavelizem govoriti ljudem, da so za spoštovanje mirovne pogodbe, medtem ko pa dejansko na spreten način propagirajo njeno revizijo in priključitev k Italiji in s tem propagirajo parolo italijanskega imperializma. Ali ni macchiavelizem obtoževati nas nacionalizma, trockizma, izdajstva itd., medtem ko zavestno vnašajo nacionalizem in šovinizem v delavske vrste, ko uporabljajo izrazite trockistične metode razbijanja in varanja ljudskih množic, ko se konkretno vodi politika na liniji izdajstva interesov delavskega gibanja in to skrivajo za frazami o internacionalizmu, marksizmu-leninizmu itd. Kaj so drugega kot šovinizem na primer parole, ki so se zopet uporabljale pri občnem zboru zadruge in pri zadnji manifestaciji žena za 8. marec v Skednju, ko so razne pretepaške skupinice kričale, da kdor ni italijanski državljan, nima nobenih pravic, da naj «tujci» gredo, od koder so prišli, da je tukaj Italija, in celo, da bo kmalu prišel De Gasperi, ki bo napravil red itd.. Ali se ne zdi kakor da bi poslušali italijanske šoviniste z Akvedota in Ulice Cavana? Kam moramo uvrstiti in kako ocenjevati vse mogoče provokacije, kot je na primer ena od največjih provokacij s tako imenovanim «Patrimonio del Partito». Ali ni to dejansko na liniji razrednega sovražnika?

Macchiavelizem ni in ne more nikdar biti načelo delavskega gibanja. Tisti, ki danes zavestno vnaša v delavsko gibanje taka načela in metode, služi lahko samo razrednemu sovražniku. In taka načela in metode vnašajo v delavsko gibanje Vidalijevi frakcionaši.

Edini argument, ki je še frakcionašem ostal, ko so se razkrinkali na celi črti, je še parola, češ da so na liniji Sovjetske zveze, da uživajo solidarnost svetovnega demokratičnega gibanja, mi pa da smo osamljeni itd. Na žalost jim pri tem resolucija Informbiroja daje neke možnosti, da uspevajo s tem varati še nekaj ljudi, kar pa bistva politike Vidalijevih frakcionašev prav nič ne spremeni. Fraze ne morejo nadomestiti dejstev in ona kažejo, da so oni na protisovjetskih pozicijah in da smo mi na liniji interesov svetovnega delavskega gibanja. Ni bistveno formalno priznanje teh dejstev, ampak dejstva sama. Naša dejanja na liniji in v korist našega in svetovnega delavskega gibanja pa bodo morala, kakor so že v preteklosti, nujno dobiti tudi mednarodno priznanje, ker ideja revolucije in socializma v svetu zmaguje. Poraženi bodo in strti tisti, ki bodo skušali zavirati razvoj revolucije in zmago socializma. To si lahko naši frakcionaši naši dobro zapomnijo.

Vsa politična linija Vidalijevih frakcionašev je dejansko revizionizem dosledne revolucionarne linije delavskega gibanja — to se pravi marksizma-leninizma. Pri tem pa ni samo vprašanje Vidalijevih frakcionašev, ampak tudi odgovornosti vodstva KPI, ki s takšno nacionalistično politiko do tržaškega vprašanja in z vnašanjem svojih oportunističnih odklonov v tržaško delavsko gibanje daje možnosti in moralno ter politično oporo vsem frakcionašem, ki svojo, v bistvu protirevolucionarno aktivnost, skrivajo za KPI. Tega bi se moralo vodstvo KPI zavedati in izvajati iz tega potrebne konsekvence v obrambo revolucionarne linije tržaškega delavskega gibanja.

Dejstvo je, da je bilo vodstvo KPI na prvem zasedanju Informbiroja na Poljskem kritizirano in je to kritiko tudi sprejelo. Osnova te kritike je bila nevera v revolucionarne sile italijanskega proletariata. Danes pa se kljub vsemu ta linija nadaljuje. KPJ je vodila pravilno borbo o vprašanju ustvarjanja ljudske armade. Ljudske fronte in ljudske oblasti. Ta linija KPJ je dobila priznanje na prvem zasedanju Informbiroja. Kljub kritiki resolucije Informbiroja ta linija ni bila spremenjena in se danes v nadaljevanju te linije gradi socializem v Jugoslaviji. Z resolucijo Informbiroja se pa danes daje objektivna podpora KPI v izvajanju njene nacionalistične linije do tržaškega vprašanja, linije, ki je še vsa obremenjena z napakami in slabostmi preteklosti in ravno istih slabosti, ki so bile na prvem zasedanju Informbiroja kritizirane. Sicer žalostna ugotovitev, vendar je pa preko nje nemogoče iti, ko se dotikamo vseh teh vprašanj.

Kakšne so naše naloge v tem položaju?

Naše glavne naloge

1. Vztrajna borba za enotnost partije in vsega demokratičnega gibanja, na osnovi dosledne protiimperialistične borbe ter v borbi za zahteve in pravice vseh delovnih ljudi.

2. Pojasnjevati tržaškemu proletariatu in širokim ljudskim množicam dosledno, revolucionarno, protiimperialistično linijo konkretne vsakodnevne borbe in jih ponovno aktivizirati na prejšnjo stopnjo revolucionarne borbenosti.

3. Odločna borba proti vsakemu oportunizmu, nacionalizmu in revizionizmu revolucionarne linije delavskega in demokratičnega gibanja ob odločnem razkrinkavanju Vidalijevih in vseh mogočih frakcionašev. Razkrinkavati politiko izrabljanja resolucije Informbiroja za vnašanje oportunizma in nacionalizma v delavsko gibanje in da se pod njenim okriljem propagira dejanski revizionizem marksizma-leninizma.

4. Boriti se za utrditev enotnosti Ljudske fronte in množičnih organizacij ter za pravilni odnos partije do teh organizacij kot vodilne sile ljudskih množic v njihovi borbi za demokratične pravice, za utrditev in poglabljanje italijansko-slovanskega bratstva.

5. Boriti se za resnično sindikalno enotnost ob razkrinkavanju izdajalske politike Delavske zbornice in protirazredne politike Radicha in njegovih ljudi v vodstvu Enotnih sindikatov.

6. Jasno in odločno obsoditi kampanjo laži in klevet proti Jugoslaviji in popularizirati izgradnjo socializma v deželi, prikazujoč konkretne uspehe. Pošiljati čim več delavcev iz tovarn in ostalih delovnih ljudi v Jugoslavijo, da se na lastne oči prepričajo o resničnih rezultatih in uspehih izgradnje socializma v Jugoslaviji. Zlomiti je treba pritisk frakcionaške nasprotne akcije med delavstvom, da naj ne gredo v Jugoslavijo. Prepričati je treba delavce o potrebi, da se na lastne oči prepričajo o resničnosti dejstev v zvezi z Jugoslavijo, kar jim bo omogočalo, da dobijo moralno in stvarno oporo v borbi proti oportunizmu in lažem Vidalijevih frakcionašev.

7. Zlomiti je treba strah pri delavcih in vseh poštenih ljudeh pred dejstvom, da bo proglašen od strani Vidalijevih frakcionašev za izdajalca in trockista, kdor se bo jasno in odločno izrekel za resnično in dosledno revolucionarno linijo. Povesti je treba odločno borbo proti terorizmu frakcionašev v partiji in vseh množičnih organizacijah.

8. Odločna borba proti vsakemu razbijanju enotnosti slovenskega življa. Zaostriti je treba diferenciacijo posebno med Slovenci v odnosu do socialistične Jugoslavije. Brezkompromisna borba proti imperialistični agenturi v slovenskih vrstah — SDZ, tako imenovani «neodvisni» skupini, kakor tudi proti frakcionaški grupi Bidovca med Slovenci. Razkrinkati je treba lažno parolo «nacionalne» enotnosti Slovencev od strani slovenske reakcije, ki se čuti osamljena in bi rada na ta način pridobila nekaj pozicij med ljudstvom in tako skrila svoj izdajalski obraz. Slovenski narod si je ustvaril v težki in krvavi borbi svojo enotnost v okviru OSVOBODILNE FRONTE. Z izdajalci slovenskega naroda ni mogoča nobena enotnost, ampak samo prezir in odločna borba.

**9. Organizacijsko utrjevati naso partijo in vse ostale množične organizacije. Izboljšati organizacijsko povezavo na terenu,